PREDDVOR

www.preddvor.si

Glasilo Občine Preddvor | številka 2 | december 2019

Lokalna novica je kraljica

Gorenjski glas je najbolj bran časopis na Gorenjskem, ki izhaja že 72 let. Raziskava branosti kaže, da branost narašča, in v letu 2019 je imel Gorenjski glas kar 65.600 bralcev. Tudi v prihodnjem letu bo časopis v vaše domove vsak torek in petek prinašal gorenjske novice, ki jih ne morete najti nikjer drugje.

Vabimo vas, da tudi vi postanete del naše velike družine naročnikov!

Naročniki Gorenjskega glasa so pri plačilu letne naročnine deležni 25 odstotkov popusta, pri polletnem 20 odstotkov, pri rednem mesečnem plačilu pa 10 odstotkov popusta. Vse informacije o naročnini so vam na voljo po telefonu št. 04/201 42 41 ali po elektronski pošti: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

17

21

28

STRAN 7
Nova spletna stran občine
Nova spletna stran občine je sodoben e-stik z občani.

STRANI 10 IN 11
Država je na starejše povsem pozabila
Pogovor z Jako Bizjakom, sekretarjem Skupnosti socialnih zavodov Slovenije

STRAN 17
Raznoliki dnevi dejavnosti
Osnovna šola Matije Valjavca Predddvor je že tradicionalno z več dogodki krepila sodelovalne odnose s krajem.

STRAN 19
Ljubezenska pisma materinščini
Oktobra je bilo v kulturnem domu v Preddvoru zaključno srečanje natečaja za najboljše ljubezensko pismo med mladimi v Sloveniji.

STRAN 21
Parkeljni izpod Storžiča
Parkeljni pod Storžičem in Zaplato že sto let v času okoli svetega Miklavža strašijo otroke in starejše.

STRAN 24
V pričakovanju gradbenega dovoljenja
Preddvorski športniki nestrpno pričakujejo gradbeno dovoljenje za športni park.

STRAN 28
Vse več nas je na planinskih poteh
Izteklo se je bogato leto pohodov članov Društva upokojencev Preddvor.

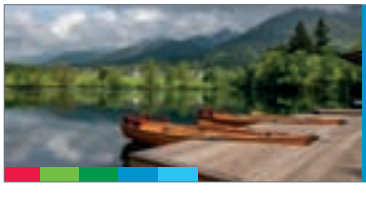

www.visitpreddvor.si

PREDDVOR

PREDDVOR je priloga časopisa Gorenjski Glas

PREDDVOR (ISSN 2670-6687) je priloga Gorenjskega glasa za Občino Preddvor, izhaja štirikrat letno, urednica Danica Zavrl Žlebir (danica.zavrl@g-glas.si), odgovorna urednica Marija Volčjak, oblikovanje Matjaž Švab, oglasno trženje Janez Čimžar (janez.cimzar@g-glas.si, 041/704 857). Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, tel. 04/201 42 00). Tisk: Delo, d. o. o, Tiskarsko središče; Dunajska 5, 1000 Ljubljana. Distribucija Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Preddvor izhaja v nakladi 19.000 izvodov, brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Preddvor, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa. Na naslovnici: Decembrski pogled iz zelenega Bašlja na zasneženi Storžič / Foto: Slavko Prezelj

Z evropskim poslancem o aktualnih temah

Novembra so v Preddvoru gostili evropskega poslanca Franca Bogoviča, ki je kot najprodornejši poslanec za svoj projekt Pametne vasi dobil pomembno evropsko nagrado.

Danica Zavrl Žlebir

Franc Bogovič je v politiki začel na najnižji lokalni ravni – kot predsednik krajevne skupnosti. Nato je bil tri mandate župan, nato poslanec državnega zbora, kmetijski minister, zdaj pa je že drugi mandat poslanec Evropskega parlamenta, in sicer član največje politične skupine Evropske ljudske stranke. Je član SLS in je bil nekaj časa tudi njen predsednik. V Evropskem parlamentu deluje na področju kmetijstva in regionalnega razvoja, kjer je v minulem mandatu skupaj z madžarskim kolegom Szanyijem razvil tudi projekt Pametne vasi. Njegov cilj je dati podeželju možnost za razvoj in kakovost življenja prebivalcev, predvideva pa celovit pristop – od moderne tehnologije, robotizacije v industriji v manjših mestih in vaseh, energetike obnovljivih virov, širokopasovnih povezav, razvoja kmetijstva in turizma do socialnih inovacij. Lani je za ta projekt dobil priznanje kot najprodornejši evropski poslanec na področju raziskav in razvoja. Koncept pametnih vasi je lani predstavil na evropski konferenci na Bledu in tudi v že nekaterih krajih po Sloveniji, je povedal v pogovoru, ki ga je vodila Ivka Sodnik.

Med občinstvom so bili poleg domačinov tudi člani in vodstvo stranke SLS, tudi njen predsednik Marjan Podobnik. Prišel je tudi nekdanji minister za evropsko kohezijo Iztok Purič, ki je sodeloval v razpravi o črpanju evropskih sredstev. Sicer pa se je voditeljica v pogovoru z evropskim poslancem dotaknila še vrste drugih aktualnih tem: brexita, neuresničene širitve EU na Zahodnem Balkanu, migracijske krize in tudi težnje po zaščiti evropskega načina življenja. Bogovič pa se je pohvalno izrazil o medsebojnem sodelovanju zgolj osmih evropskih poslancev iz Slovenije, ki je na višji ravni kot sodelovanje v Sloveniji. In čeprav je Slovenija majhna, se lahko v Evropski uniji uveljavi, je prepričan Bogovič, le vedeti moraš, kaj hočeš, se znati povezati znotraj politične skupine in med njimi ter zagovarjati svoj interes.

Z evropskim poslancem Francem Bogovičem / Foto: Tina Dokl

Spoštovani občani, spoštovane občanke

Rok Roblek, vaš župan

Mineva leto, odkar sem na lokalnih volitvah zasedel mesto župana. Leto je bilo zame osebno polno prijetnih dogodkov, neštetih sestankov, prežetih z usklajevanji in načrtovanji. Izvedli smo kar nekaj stvari, za katere smo se kot ekipa zavzemali, nekatere pa še čakajo. V letu, ki se poslavlja, gre poudariti predvsem nekatere infrastrukturne projekte, kot so kanalizacija v Tupaličah, medobčinska asfaltna povezava proti Hotemažam, digitalizacija občine z optiko, urejanje vodovodnih zadev v Mačah. Predvsem pa naj poudarim gradbeno dovoljenje za vodovod Možjanca, dokumentacijo za nogometni center, začetek gradnje rondoja na državni cesti in še bi lahko naštevali.

Kaj nam prinaša prihodnje leto? Zagotovo bodo naslednja leta prinesla največje premike v zadnjih nekaj letih. Ne samo zaradi sredstev, ki smo jih bili deležni, temveč tudi zaradi razrešitve vprašanj, ki so terjala nekaj let, da so dozorela in danes predstavljajo jedro posodobitev občine Preddvor v prihodnjih letih. Načrtovanje bo v letu 2020 še ena izmed pomembnih aktivnosti. Načrtuje se dograditev Osnovne šole Matije Valjavca z ureditvijo sodobnih prostorov za izvajanje športa. V pospešenem teku urejamo dokumentacijo v zvezi z umestitvijo obvozne ceste mimo naselja Hrib proti Potočam. V januarju bo izdelana strokovna zasnova in predstavljena študija o izvedljivosti in umeščanju v prostor. Predstavljena bo vizualizacija nove trase, ki vsem udeležencem omogoča realen vpogled v novo predlagano stanje. Pridobili se bodo projekti za ureditev Šolske ulice, urejanja parkirnih mest v centru s prometno študijo, urejamo dokumentacijo v zvezi s kanalizacijo in vodovodom v vasi Mače, pridobivamo dokumentacijo v zvezi z mostom in rondojem na državni cesti.

Leto 2020 prinaša novo spletno stran (je v poskusnem obratovanju), kjer lahko vse vloge in dokumente oddajate digitalno, za večino stvari vam ni treba več čakati na uradne ure in fizično hoditi na občino. Tudi plačilo taks je urejeno na uporabniku poljuben način.

Prostovoljni prevozi starejših se bodo začeli spomladi. Z električnim avtomobilom bodo starejše po opravkih vozili mlajši upokojenci, kar bo približalo družbene storitve starejšim in omogočilo mirnejšo ter kakovostno starost.

Prostovoljni prevozi starejših se bodo začeli spomladi. Z električnim avtomobilom bodo starejše po opravkih vozili mlajši upokojenci, kar bo približalo družbene storitve starejšim in omogočilo mirnejšo ter kakovostno starost.

Ključne investicije prihodnje leto so modernizacija državne ceste skozi Tupaliče, začetek urejanja obale jezera Črnava, obvozna pot mimo vrtca z mostom čez potok Suha do Šiške, pločnik s kolesarsko stezo med Preddvorom in Belo, nogometno igrišče. Predvidenih je še nekaj manjših asfaltnih prevlek, krajših kanalizacijskih vodov in spojitev ter modernizacij lokalnih cest. Modernizacija državne ceste se bo izvajala v dveh letih, ključni gradbeni poseg pa je načrtovan v prihodnjem letu, ko se bo urejalo cestišče z vso infrastrukturo na območju od pekarne do konca naselja Tupaliče proti Jezerskemu. Nogometno igrišče kot del novega športnega parka na Beli predstavlja jedro in potencial širitve športnih dejavnosti, obenem pa bo omogočal sodobno in kakovostno vadbo športnikov. Pričakujemo, da bomo v letu 2020 zaključili pretežni del investicije, zaključek in prva tekma pa bo jeseni ali spomladi naslednje leto.

Izzivov ne manjka. Predvsem bi omenil načrtovanje ločene kolesarske povezave med Preddvorom in Jezerskim, kolesarske povezave med Preddvorom z vsemi naselji in Kranjem, prostorske akte glede Poslovne cone Preddvor, infrastrukturne projekte po vaseh, od mostov do avtobusnih postajališč in asfaltnih prevlek.

Letošnje leto je luč sveta ugledala tudi Grajska vasica Ste si vzeli čas in si ogledali, kaj vse prinaša?

Prazniki so pred vrati in vsi že nestrpno čakamo, da se leto obrne. Pa vendar se vprašajmo, ali si bolj želimo, da se novo začne ali da se staro zaključi. Čas hitro mineva in z vsakim svojim dejanjem puščamo sledi. Nekatere so trajne, nekatere skopnijo kot stopinje v snegu. V življenju je pomembno puščati sledi, ki so trajne in smo nanje ponosni. Preteklost nam bo tako vedno v ponos, prihodnost pa vedno priložnost za nove izzive.

Preddvor v Vodnjanu

Preddvor se je tudi letos predstavil na festivalu Dnevi mladega olivnega olja v hrvaškem Vodnjanu.

Petra Lombar Premru

Župan Rok Roblek se je srečal tudi s hrvaško predsednico Kolindo Grabar Kitarović. / Foto: Zavod za turizem Preddvor

Župan Rok Roblek, ki je že drugič obiskal istrsko občino, s katero preddvorska sodeluje že nekaj let, je bil navdušen: »Presenečen sem nad kakovostjo sejma. Že sam prireditveni šotor je zelo skladno urejen, stojnice so poenotene, vse skupaj deluje res lično. Tudi naša stojnica, na kateri smo predstavili Preddvor kot turistično destinacijo, je požela precej zanimanja. Deležni smo bili celo obiska na visoki ravni, pri nas se je ustavila hrvaška predsednica Kolinda Grabar Kitarović.« Vodnjan sta poleg župana obiskali še direktorica Zavoda za turizem Ernesta Koprivc in turistična vodnica Ana Roblek, ki sta poleg propagandnega materiala obiskovalcem ponudili kruh z domačo zaseko, kar se je že tradicionalno izkazalo kot pravi hit. Z glasbo in plesom so dogajanje na prireditvenem prostoru popestrili tudi člani Folklornega društva Preddvor. Občina Preddvor je prijateljske vezi z Vodnjanom stkala pred štirimi leti prav na Dnevih oljčnega olja; takrat so navezali stike tudi s srbsko občino Blace. Listino o nameri prijateljskega sodelovanja so spomladi leta 2017 podpisali tedanji preddvorski župan Miran Zadnikar, predsednik občine Blace Zoran Jozić ter načelnik županovega urada občine Vodnjan Filip Macan. »Pomembno je, da vzdržujemo vzpostavljene prijateljske odnose in poiščemo možnosti izmenjav v smislu blaginje vseh občin, predvsem na področju turizma in kulture,« meni tudi sedanji župan Roblek.

Družili so se najstarejši občani

Osem občank in občanov, starejših od devetdeset let, se je udeležilo sprejema, ki ga je župan Rok Roblek pripravil na občini.

Danica Zavrl Žlebir

Župan Rok Roblek in občinska svetnica Darja Delavec z najstarejšimi občankami in občani / Foto: Gorazd Kavčič

V občini Preddvor sicer živi 40 občank in občanov, starejših od 90 let, dve občanki sta presegli celo stotico. Najstarejša občanka je leta 1915 rojena Frančiška Zorman iz Bašlja, leto mlajša je Marijana Rogelj iz Potoč. Obe še živita na svojih domovih, medtem ko nekateri prebivajo v domovih upokojencev v Potočah, Naklem, v Šmartnem ali Medvodah. Ne le najstarejši občanki, tudi siceršnja starostna struktura devetdesetletnikov in starejših kaže, da so ženske bolj trdožive. Kar 34 jih je med najstarejšimi, moških je le šest. A so se kar trije med njimi udeležili županovega sprejema: Albin Rehberger (1928), Anton Bukovnik (1929) in Emil Hafner (1927). Od žensk so se povabilu odzvale: Pavla Tičar (1922), Vida Kok (1928), Frančiška Štular (1928), Marija Klanjšek (1928) in Antonija Klakočar (1929). Častne goste, ki jih cenimo zaradi njihovih izkušenj in modrosti ter prispevka, ki so ga zagotovo prinesli k razvoju občine Preddvor, je pozdravil župan Rok Roblek. Sprejem je spremljala lepa pesem Ženskega pevskega zbora Josipine Turnograjske Društva upokojencev Preddvor, med gostjami so bile tudi njihove nekdanje pevke. Zdaj že tradicionalnega vsakoletnega sprejema se udeležijo tudi članice sekcije ročnih del Gelike, ki deluje pri Društvu upokojencev Preddvor.

Nova spletna stran Občine Preddvor

Sodoben e-stik z občani

1. Elektronska oddaja vlog in obrazcev: Vsem zainteresiranim občanom smo želeli omogočiti možnost oddaje vlog preko spleta tudi v času izven uradnih ur občine. Odslej lahko 24 ur na dan in 7 dni v tednu odprete elektronski obrazec, izpolnite vlogo, jo podpišete s kvalificiranim digitalnim potrdilom, po potrebi plačate takso in vlogo elektronsko oddate. S tem odpiramo elektronska vrata za celovito dostopnost spletne oddaje vlog.
2. e-Obveščanje občanov: Nova spletna stran vam omogoča prejemanje elektronskih obvestil in SMS-sporočil (SMS-obveščanje je na voljo le za urgentna obvestila). Izberete lahko, katere kategorije obvestil želite prejemati (novice, dogodki, razpisi, seje, časopisi, urgentna obvestila ...) in z vnosom e-poštnega naslova izvedete brezplačno naročilo na obveščanje. Ob objavi nove vsebine na spletni strani občine boste prejeli obvestilo (enkrat dnevno ali enkrat tedensko).
3. e-Participacija občanov: Nova spletna stran omogoča oddajo predlogov in pobud občanov po kategorijah, pri čemer prejete predloge zbiramo in jih obdelujemo brez neposrednega odgovarjanja. Če želite prejeti odgovor na svojo pobudo ali imate vprašanje za nas, smo za vas pripravili posebno kategorijo za postavljanje vprašanj, kjer bomo skušali odgovoriti v čim krajšem času.
4. Delovanje na mobilnih napravah: Nova spletna stran je prilagojena delovanju na mobilnih napravah, tako bo brskanje po spletni strani na vašem mobilniku ali tabličnem računalniku odslej bolj prijazno in preprosto. Videz strani se namreč prilagaja velikosti zaslona vaše naprave.
Vsebinska prenova spletne strani je razdeljena v dve fazi. Prva je namenjena prilagoditvi videza za potrebe občine, druga posodobitvi in reorganizaciji vsebin. Sodobne smernice oblikovanja spletnih strani so osredotočene na minimalističen izgled, s prevladujočo belo barvo in jasno pregledno vsebinsko strukturo. Spletna stran je minimalistična in hkrati tudi vsebinsko zelo pregledna. Vse vsebine so odslej dostopne z enim do največ dvema klikoma v glavnem meniju, osrednja stran pa vam ponuja hitre ikone za dostop do najpogosteje iskanih vsebin. Nova spletna stran ustreza zakonskim zahtevam, ki smo jih morali upoštevati ob vzpostavljanju e-stika z občani. Vse te zahteve smo združili z željo ponuditi nove storitve na spletni strani, tako da nova spletna stran vsebuje katalog informacij javnega značaja, splošne pogoje uporabe, informacije o avtorskih pravicah, pravilnik o piškotkih, vsebino, povezano z varstvom osebnih podatkov, skladnost obračunavanja taks z zakonom o upravnih taksah, oddajo vlog skladno z določili elektronskega poslovanja ... Prenova spletne strani je zahtevala tudi vsebinski pregled in posodobitev obstoječih vsebin. Ponudnik, ki je spletno stran izdelal, je največji ponudnik spletnih strani za občine v Sloveniji. Objavljene niso le vsebine, ki naj bi jih občina obvezno objavila na spletni strani, ampak smo skušali obseg vsebin razširiti na način, da bodo vsebine sovpadale tudi z novimi smernicami in usmeritvami glede lokalnega turizma in razvoja občine.
Občina Preddvor ima po novem tudi drug elektronski naslov: obcina@preddvor.si

Obdaritev in igrica

V Preddvoru bodo že tradicionalno obdarili otroke, stare od ena do šest let. Predstava Snežna vila v izvedbi Damjane Golavšek in prihod Božička s škrati bo 26. decembra ob 10. uri na dvorišču gradu Dvor.

Gelike so spletle copatke

Članice sekcije ročnih del Društva upokojencev Preddvor z imenom Gelike so tudi letos na občino ob srečanju z najstarejšimi občani prinesle copatke, ki jih spletejo za preddvorske novorojenčke. Srečanje je tako simbolno povezalo dve generaciji, najstarejšo in najmlajšo. Srečanja so se udeležile Vanja Žibert, Slavka Zorman, Slavka Cvek, Mojca Hribernik in Ani Lombar, v sekciji pa sicer sodeluje deset članic, ki so letos spletle 34 parov copatk v modri, rožnati in beli barvi, kakšen par več, kot se rodi otrok v občini Preddvor. **D.Ž.**

Gelike so podarile copatke. / Foto: Gorazd Kavčič

Živela je samo triintrideset dni

Danica Zavrl Žlebir

V Osnovni šoli Matije Valjavca v Preddvoru so ob koncu novembra odprli razstavo z naslovom 33 dni – 100. obletnica ustanovitve Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki obuja pozabljen spomin na kratko obdobje državne entitete, ki bi jo lahko šteli za predhodnico današnje Slovenije. Razstava je nastala lani ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne in nastanka države SHS, pripravili pa so jo Narodni muzej Slovenije, Muzej novejše zgodovine Slovenije in Arhiv Republike Slovenije. Najprej so jo prikazali v Ljubljani, Mariboru in Celju. Vse do 15. januarja pa si jo je moč ogledati v zgornji avli preddvorske šole. Ob odprtju razstave so spregovorili ravnatelj šole Bogdan Sušnik, organizator razstave Boris Radjenović, kustos in eden od avtorjev Jože Podpečnik ter župan občine Preddvor Rok Roblek. Država SHS je bila kot samostojna državna skupnost ustanovljena 29. oktobra 1918 in je obstajala do 1. decembra 1918, torej zgolj 33 dni, nato se je s Kraljevino Srbijo združila v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev s prestolnico v Beogradu.

Na razstavi (od leve): Rok Roblek, Marjan Podobnik, Franc Bogovič, Boris Radjenović in Jože Podpečnik, nastopata učenki OŠ Preddvor. / Foto: Tina Dokl

Spoštovani krajani Bašlja

V Bašlju se je na kanalizacijo priklopilo deset hiš, do katerih je bila lani speljana infrastruktura ob gradnji vodovoda. Postavili so šest novih javnih luči, sanirali poplavljen elektro jašek, popravili poškodovane bankine in asfalt na posameznih odsekih, postavili odbojne ograje. Odmerjena je bila večina zemljišč za širitev cestišč. Uredili so cesto proti Mačam in v jarek položili cevi, da ni več nevarnosti zdrsa vozil. Asfaltirali so del cestišča do mostu in odstranili nepotrebno odbojno ograjo. Za prihodnje leto je potrjena obnova vodovoda in ceste od Celarce do Tomažiča. V delu naselja Rebr je predvidena gradnja dela kanalizacije in obnova ceste, namestitev manjkajoče javne razsvetljave in nekatera manjša dela. V načrtu so tudi projekt za AP v Bašlju in ceste do sv. Barbare, AP Laško in parkirišča za planince. Za vzhodni del Bašlja bodo urejali dokumentacijo za kanalizacijo in vodovod. Upam, da dobimo gradbeno dovoljenje v letu 2020. V imenu KO Bašelj vam želim blagoslovljene božične praznike ter srečno, zdravo in uspešno leto 2020. **J. C.**

Decembrski čari

Jana Smolej

Turistično društvo Bašelj niti v decembru ne počiva. Dne 30. novembra smo začeli izdelavo adventnih venčkov. Vsako soboto ob 10. uri potekajo delavnice, kjer otroci in mladi izdelujejo voščilnice in laterne. Dne 10. decembra so bašlanski moški postavili tradicionalno smrečico, ki jo so letos podarili z Laškega, kajti po dogovoru vsako leto en »rob« Bašlja daruje drevesce. Dne 14. decembra smo krasili brunarico in pozno popoldne priredili pohod po Bašlju z lučkami, pri brunarici pa pripravili pogostitev s kuhanim vinom in čajem, novost je domača picerija s krušno pečjo. V Preddvoru se bomo od 20. do 28. decembra vsak dan predstavili tudi na grajskem vrtu, obiščite nas v hiški Turističnega društva Bašelj! Dne 24. decembra gremo na že tradicionalni pohod z baklami na polnočnico, 26. decembra ob 14. uri pa nas bo pri brunarici obiskal Božiček. Naša pridna dekleta že vsa leta pripravljajo poučno igrico, otroci pa se bodo razveselili malih daril. Za praznike in novo leto bo brunarica odprta. V novem letu bo na sv. Lovrencu prvi božični koncert, organizira ga Dom na Lovrencu. Prvega januarja 2020 se spet začenjajo vpisi za pohode na Lovrenca, tisti, ki bodo dosegli 51 vpisov, bodo slavnostno proglašeni na našem Kmečkem prazniku pod Storžičem. V letu 2020 vam želimo srečo, veselje ter miru v srcu, naj bo vaš božični večer miren, mi se bomo za vas trudili še naprej. Kot predsednica društva se za leto 2019 zahvaljujem našim pridnim članom in Bašljanom, da s skupnimi močmi znova in znova dokazujemo, da »Bašlan znamo skp držat.« HVALA!

Petdeset let turizma v Bašlju

Turistično društvo (TD) Bašelj, ki ga zadnja tri leta vodi Jana Smolej, letos praznuje petdeset let delovanja. Ob tej priložnosti je domačinka zgodovinarka in etnologinja Polona Zalokar napisala in uredila priložnostno publikacijo.

Ivka Sodnik

Gradivo je zbirala predvsem med domačini, pomembni pa so bili tudi arhivski viri, časopisi in druga literatura. Polona Zalokar ima s pisanjem zbornikov in različnih strokovnih publikacij veliko izkušenj, saj je še kot študentka ob obisku p. Krizologa iz New Yorka za Bašelj raziskovala predvojno izseljenstvo, potem stoto obletnico snežnega plazu pod Storžičem in ledinska imena. V času zaposlitve v arhivih v Ljubljani in Škofji Loki je sodelovala pri domoznanskem zborniku za Godešič in serijski publikaciji Vrhniški razgledi. Delo jo je tako pritegnilo, da je po izteku delovne pogodbe postala samostojna arhivistka. Njeno najobsežnejše in v slovenskem prostoru prepoznavno delo pa je raziskovanje in opisovanje zgodovine hiš na Vrhniki in okolici, za Gorenjsko pa je pomembna njena knjiga 50 let KZ Sloga, v kateri je popisala zgodovino zadružništva v Kranju.

Polona pravi, da se je z velikim veseljem lotila raziskovanja turizma v Bašlju, »saj sem bila tukaj rojena in v Bašlju preživela prelepo otroštvo in mladost. Projekt je bil zame po nekajletnem življenju v Ljubljani kot nekakšna vrnitev v rodni kraj«. Po njenem mnenju zametke turizma v Bašlju lahko iščemo v prvih planincih in ljubiteljih gora, ki so začeli hoditi na Storžič in Kališče. Kranjski meščani so prav zaradi privlačnosti tega kraja začeli v obdobju med vojnama postavljati prve počitniške koče pod Sv. Lovrencem. Obiskovalci od vsepovsod so množično začeli prihajati v Bašelj po letu 1950, ko je Franc Mohar nasproti Vaškarja postavil večji turistični objekt, ki je kasneje postal Počitniški dom Rade Končar. V Bašelj so začeli prihajati dopustovat ljudje iz krajev nekdanje Jugoslavije. Med gosti sta bila celo Tito in Ante Marković. Po letu 1970 so se v Bašlju začele odpirati prve turistične sobe. Turizem v Bašlju je bil sprva organiziran v okviru preddvorskega TD, od leta 1969 belsko-bašljanskega, samostojno društvo pa je postalo aprila 2000. Turistično društvo je zares zaživelo pod predsednikom Francem Gašperlinom, ko je v društvu začelo sodelovati veliko Bašljanov. Njegov naslednik Srečo Roblek je za širšo prepoznavnost Bašlja poskrbel s turistično-etnografsko prireditvijo Kmečki praznik pod Storžičem, ki živi že 34 let in jo vsako leto obišče do nekaj tisoč ljudi. Ta dogodek je privabil k sodelovanju skoraj vso vas vključno z otroki in mladino ter priseljenci. Tako so nam Bašljani še danes lahko zgled dobro organiziranega in predanega prostovoljnega dela ter medsebojne povezanosti. Publikacija o petdesetletni zgodovini TD Bašelj temelji v veliki meri na ustnih virih, ki ne beležijo samo dogodkov, pač pa tudi osebna doživetja in izkušnje domačinov, pravi Polona Zalokar. Hkrati je Bašelj eno prvih TD z zbrano in dokumentirano zgodovino svojega delovanja.

Polona Zalokar s knjižico o petdesetih letih obstoja TD Bašelj

Ob jubileju TD Bašelj smo tudi izdali zbornik. Ponosni smo na vse, ki so kakorkoli pripomogli k izdaji tega lepega spomina. Kdor ga želi imeti, ga lahko dobi v brunarici Bašelj ali željo sporoči na e-poštni naslov jana.smolej@ gmail.com.

Država je na starejše povsem pozabila

Jaka Bizjak, sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije

Ivka Sodnik

Jaka Bizjak je doma z Zgornje Bele. Najstarejši od štirih otrok. Po končani kranjski gimnaziji je študiral pravo. Služboval je v odvetništvu, gospodarstvu in sociali, sedaj pa že dobra štiri leta zaseda mesto sekretarja Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.

Je mesto sekretarja politična funkcija?

Ne, žal pa moramo velikokrat spomniti politike na križe in težave naših uporabnikov, to so predvsem starejši. Skupnost socialnih zavodov je združenje izvajalcev skrbi za starejše, združuje praktično vse slovenske domove starejših, tako javne zavode kot tudi zasebne ponudnike. Sekretarja imenuje upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki regij.

Demografski podatki nas opozarjajo, da število starejših v Sloveniji skokovito narašča. Domov za starostnike pa že nekaj let ne gradijo. Kako to?

Na to vprašanje preprosto nimam odgovora. To, da država ne gradi domov niti ne razpisuje koncesij, je v sistemu, kakršnega imamo, povsem nerazumljivo. V Sloveniji namreč bolnišnice nimajo zmogljivosti za dolgotrajno nego starejših, pri katerih je zdravljenje zaključeno in se ne morejo vrniti v svoje družinsko okolje. Domovi za starejše smo tako postali največja slovenska negovalna bolnišnica. Tak sistem bi lahko deloval le, če bi v domovih vedno imeli nekaj prostih kapacitet. Ker bodo tovrstne storitve kmalu potrebovale zelo številne povojne generacije, je povsem neodgovorno, da zanje ne bomo imeli domov. Tudi če se država takoj zgane, bo že prepozno.

Jaka Bizjak / Foto: osebni arhiv

Veliko ljudi čaka na sprejem v dom. Nekateri za sprejem v dom niti ne zaprosijo, ker si tega ne morejo privoščiti. Kaj se dogaja s temi ljudmi, kdo skrbi zanje in ima pregled, v kakšnih razmerah živijo?

V Sloveniji imamo sistem skrbi za otroke na zelo visoki ravni, skoraj skandinavski, sistema skrbi za starejše pa skorajda ni. Nihče ne ve, kakšne so potrebe in težave ljudi, ki živijo doma. Službe so nepovezane med seboj. Ker razmer ne poznamo, država za te ljudi ne ve in problema zanjo ni. Ugotavljamo, da tak sistem državi očitno ustreza in skrb za starejše po vzoru Balkana in katoliške jugozahodne Evrope naloži na pleča svojcev.

Ljudje imajo prenizke pokojnine, da bi lahko plačevali oskrbo v domu. Kako se to rešuje?

Če starostnik nima svojcev, ki so dolžni doplačevati, preostanek primakne občina. Za marsikatere občine to pomeni veliko obremenitev, predvsem na revnejših območjih. Zavzemamo se, da bo država vzpostavila neki sistem, ki bo vsakomur omogočil dostop do kakovostne oskrbe, če jo bo potreboval. Potreba po tuji pomoči v starosti je socialno tveganje, na katero nismo dovolj pripravljeni. Tuje raziskave kažejo, da le vsak četrti starejši od 65 let teh storitev ne bo potreboval. Vsak deseti pa jih bo potreboval v ogromnem obsegu, govorimo o sto tisoč evrih. Vpeljati bi morali nekaj podobnega kot je zdravstveno zavarovanje.

Struktura oskrbne cene – koliko prispeva zdravstvena zavarovalnica, katere stroške pokriva?

Zdravstvena zavarovalnica poleg oskrbne cene primakne do 18 evrov na stanovalca. Iz tega se zagotavljajo predvsem plače predpisanega zdravstvenega kadra. Dolga leta plačilo ni zadoščalo niti za plače. Letos po naših nekajletnih prizadevanjih to plačilo

skoraj pokriva stroške. Preostali kader plačajo stanovalci prek oskrbnin. Raziskava OECD je ugotovila, da je socialna zaščita starejših, ki potrebujejo storitve dolgotrajne oskrbe, zelo slaba. Starostnik z nekoliko večjo potrebo po tuji pomoči mora sedemdeset odstotkov stroškov potrebnih storitev kriti sam ali s pomočjo svojcev, v Zahodni Evropi in Skandinaviji pa je tudi do devetdeset odstotkov potrebnih storitev kritih iz javnih sredstev.

Koliko imamo v Sloveniji zasebnih domov oziroma domov s koncesijo? V zadnjem času se veliko govori o različnih doplačilih za posamezne usluge?

Dobra tretjina postelj je pri zasebnikih. Ti delujejo po povsem enakih pravilih kot javni zavodi. Doplačila ne predstavljajo niti odstotka prometa domov, zaračunajo pa se takrat, ko je cenejše doplačilo kakšne dodatne storitve kot uvrstitev v višjo stopnjo oskrbe. To, da so storitve na ceniku, še ne pomeni, da se tudi izvajajo ali zaračunavajo. Četudi delamo po dvajset let starih normativih in zaposleni komaj zmorejo osnovne storitve.

Kako dolgo se čaka na sprejem v dom?

Dolžina čakanja je odvisna od potreb prosilca pa tudi od spola. Glede na to, da imamo v domovih skoraj osemdeset odstotkov stanovalk, se npr. prej izprazni postelja v ženski sobi. Dodaten problem je pomanjkanje mest za osebe z demenco, saj domovi niso primerno grajeni za njihove potrebe. Zato težko rečemo, kako dolgo bo posameznik čakal na prosto sobo. Najbolj nujni so primeri ljudi, ki prihajajo direktno iz bolnišnic. Dejstvo je, da je tak sistem nesprejemljiv. Vedno bi morali imeti nekaj prostih postelj.

Domovi so postali centri celostne skrbi za starejše, ne le za stanovalce, pač pa tudi za tiste, ki živijo v domačem okolju. Kako delujejo dnevni centri?

Dnevni centri so centri, kamor svojci pripeljejo starejšega za čez dan, kjer ima družbo in je zanj poskrbljeno. Pogosto to zelo koristno vpliva tako na starostnika kot tudi na svojce, ki so malo razbremenjeni. Problem pa je prevoz. Če bi država financirala organiziran prevoz v dnevno varstvo, bi bila ta storitev bolj razširjena.

Že dobro desetletje čakamo na zakon o dolgotrajni oskrbi ljudi na domu. Je zakon še vedno v fazi osnutka?

Zakon o dolgotrajni oskrbi je v glavnem finančno vprašanje. Treba je najti nekih petsto milijonov na leto in tukaj se vedno vse ustavi. Nisem optimist, upam le, da bo vlada zbrala pogum in ljudem povedala, naj v starosti sami poskrbijo zase ali pa ostanejo na plečih svojcev.

Kaj pa sodi v dolgotrajno oskrbo? Bo brezplačna?

Dolgotrajna oskrba je pomoč pri daljši odvisnosti od tuje pomoči pri osnovnih življenjskih potrebah, kot je hranjenje, odvajanje, spanje, oblačenje in podobno. Zavzemamo se za sistem, ki bi storitveni del kril iz zavarovanja. Dolgotrajna oskrba bi morala biti brezplačna, država ne bi smela varčevati pri starejših, ki pogosto ne zmorejo zahtevati tistega, kar jim pripada.

Starejši, ki bodo ostajali doma, se bodo pa pogosteje srečevali z osamljenostjo, depresijo in demenco. To so pa negativne posledice vztrajanja v domačem okolju.

Ljudje smo družabna in celostna bitja in to se s starostjo ne spremeni. Zato bi morali ljudje vsaj v dnevne centre, ki so žal pogosto predragi. Zato bi morali biti ti stroški kriti iz dolgotrajne oskrbe in imeti bi morali subvencioniran prevoz.

Zahvaljujemo se vam za obisk
in vam želimo srečen korak v 2020!

Odprto za vikende in praznike.
Od 25. 12. 2019 do 5. 1. 2020
odprto vsak dan.
www.kraljestvostorzica.si
Facebook:
Dom na Lovrencu
TEL: 041 560 464

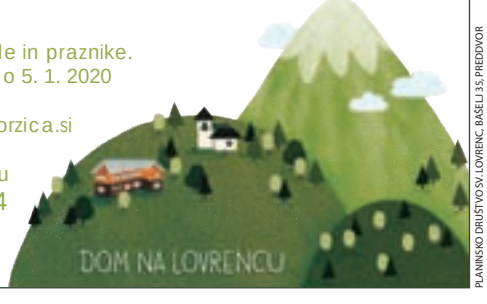

PLANINSKO DRUŠTVO SV. LOVRENC, BAŠELJ 35, PREDDVOR

Preudarnost med tehnologijo in zemljo

Modrost, odločnost in znanje so botrovali, da sta Marjan in Miranda Valjavec pred šestimi leti na trgu kupila podjetje s štiridesetletno tradicijo Toporš, orodja in naprave, d. o. o.

Slavko Prezelj

Marjan, univerzitetni diplomirani inženir strojništva po izobrazbi, je bil že vrsto let vpet v delo podjetja, tako da je dodobra poznal proizvodne in poslovne situacije podjetja. »Nekdanji lastnik podjetja je v meni videl pravega človeka, človeka, ki bo nadaljeval uspešnost podjetja in bo pošten tudi do zaposlenih delavcev,« pravi Marjan. Z ženo Mirando imata tri otroke. Najstarejši je 17-letni Adam, dve leti manj ima Domen in osem let ima prisrčna Klara. »Ko sva se odločila za nakup podjetja, sva mislila tudi na otroke, da jim dava življenjsko priložnost, na njih pa je, da se bodo sami odločili, kakšno pot si bodo izbrali v življenju,« pravi Miranda.

Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja orodij za brizganje plastike, duroplastov in orodij za tlačni liv. Kvaliteta in specialnost tehnično zahtevnih izdelkov, kot so večkomponentna orodja in izdelava orodij za vizualno zahtevne kose, je na najvišjem nivoju. V podjetju izdelujejo orodja za industrijo gospodinjskih aparatov, za aparate za osebno nego in za dele v avtomobilski industriji. Njihovi glavni kupci orodij v Sloveniji so firme, ki proizvajajo aparate in sestavne dele za velike svetovne koncerne, kot so Philips, BSH, Hella, Audi, WV ...

Podjetje Toporš, d. o. o., ki je v letu 2016 kupilo velike proizvodne prostore v Tupaličah, zaposluje 12 oseb. S Šolskim centrom v Škofji Loki imajo dogovor o vajeništvu, tako da se pri njih izobražujeta tudi dva vajenca. »Posel ne pride sam od sebe. Ves čas moraš biti z vso predanostjo vpet v podjetje, da posel teče. Danes je težava dobiti dobrega delavca. V našem podjetju precej gledamo na to, da so delavci zadovoljni in da z veseljem prihajajo na delo. Lahko rečem, da smo v našem podjetju res vsi kot ena velika družina,« pravi Marjan.

Na kmetiji Pr' Žulc na Srednji Beli, ki jo je oče Tone zaupal mladima dvema, Marjanu in Mirandi, so še pred nakupom podjetja Toporš v letu 2013 prešli iz živinoreje na poljedelstvo. »Moj oče je bil zmeraj za napredek in prav vesel je bil, ko sva se z Mirando odločila, da bova na naše njive posejala vse vrste žit,« pravi Marjan. Ajda, pira, rž, koruza, pšenica in proso na skoraj petih hektarjih v svoji cvetoči rasti lepšajo belsko pokrajino. »Prednost naših žit je, da na naših poljih skoraj ni kemije. Žita ne škropimo, temveč plevel s česalom počešemo. Naših žit in mok tudi ne konzerviramo. Kvaliteto moke obogati tudi naš mlin na kamen,« pravi Miranda. Pri cerkvi svetega Egidija na Srednji Beli na kmetiji Pr' Žulc dobite odlično domačo ajdovo, pirino, koruzno, rženo in pšenično moko, polnovredni pšenični in koruzni zdrob ter tudi domačo ajdovo in proseno kašo. V zimskih dneh so ajdovi žganci iz moke z Žulčeve kmetije naravnost božanski!

Marjan in Miranda in Valjevec

Adam, Klara in Domen (od leve)

TOPORŠ
ORODJA IN NAPRAVE D.O.O.
Tupaliče 80, 4205 Preddvor
Mobitel: 031 694 225
Telefon: 04 275 04 00
Faks: 04 275 04 08
E-pošta: topors@siol.net

Kmetija pr Žulc
Želimo vam vesel božič ter srečno in uspešno novo leto!
Marjan Valjavec,
nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
Srednja Bela 21, 4205 Preddvor,
031/694 225, mvaljavec@siol.net
www.kmetija-zulc.si

Toplotne črpalke za topel dom

»Pomagamo vam pri pravih odločitvah in stojimo za njimi« je moto podjetja Ekoenergija, d. o. o., iz Preddvora že dolgih 20 let. Občutenje toplega doma je prvinsko hotenje vsakega človeka že od nekdaj. Če pa se ob tem ogrevate z minimalnimi stroški in ob zavedanju, da ste svoj ogljični odtis zmanjšali na minimum, je zadoščenje popolno.

»Ko sem se pred več kot 20 leti prvič srečal s toplotnimi črpalkami, sem bil takoj prevzet od dejstva, da lahko s to tehnologijo iz zraka, zemlje ali vode vežemo toliko energije, da grejemo celo stavbo ob občutnem prihranku. Slutil sem, da bo to zgodba o uspehu in na tem pričel graditi poslovno strategijo. Temeljila je predvsem na nadomestitvi starih, potratnih in dotrajanih ogrevalnih sistemov s toplotno črpalko. Dejstvo, da je vsaka hiša unikat, ki zahteva specifičen pristop mi je bil in mi je še vedno v poseben izziv, saj je treba pravilno oceniti potrebno ogrevalno moč, tip toplotne črpalke in hidravlično vezavo. Dvajsetletne izkušnje mi tako marsikdaj pridejo prav in se še vedno nadgrajujejo.«

Lastnik podjetja pove, da so ljudje pred 20 leti gledali na tak način ogrevanja z velikim nezaupanjem. Veliko energije je pri strankah vložil v poučevanje in pridobivanje zaupanja. Danes je težava drugje. Ponudba je res velika, vendar se širi le v srednjem in nižjem cenovnem razredu. Ljudje načeloma zaupajo toplotnim črpalkam, jim pa nezaupanje rušijo slabe izkušnje znancev, ki so naleteli na ponudnike s problematično tehnologijo, ki se ji pridruži nestrokoven, cenen pristop, vse s ciljem čim nižje cene. Stranke plačajo in velikokrat ostanejo same, ko se prične veriženje težav pri delovanju, pomoči pa ni od nikoder. Bližina izvajalca se lahko hitro izkaže za prednost.

V Sloveniji Drago Puzin s podjetjem Ekoenergija zastopa enega najbolj priznanih proizvajalcev na svetu, nemško podjetje AIT Deutschland z blagovno znamko Alpha Inno Tec.

Drago Puzin s sodelavci

»Poslovni model, ki ga z roko v roki od vsega začetka gojimo z matično firmo in proizvajalcem AIT Deutschland, temelji najvišji mogoči strokovnosti in odzivnosti v primeru težav pri delovanju. Diagnostiko in spremembe nastavitev za vsako toplotno črpalko izvajamo preko spletnega strežnika pri proizvajalcu. Stranki omogočimo vodenje toplotne črpalke tudi preko mobilne aplikacije.«

»V občini Preddvor, kjer živim, se že več strank lahko pohvali, da je bila odločitev za naložbo v ogrevalni sistem s toplotno črpalko našega podjetja prava stvar. Je investicija za 365 dni v letu za dobo 20 let!« Vse toplotne črpalke so na listi Eko sklada, tako da je kupec upravičen do maksimalne subvencije in zelo ugodnega kredita.

»Strankam radi rečemo, da je toplotna črpalka srce vašega doma, ki ga ohranja toplega, tako kot je vaše srce črpalka, ki vas ohranja pri življenju. Vsakdo si želi in zasluži topel dom.« Toplotne črpalke Alpha InnoTec nagovarjajo stranke, ki problem ogrevanja želijo rešiti z najvišjo mogočo zanesljivostjo in brez kompromisov.

Podjetje Ekoenergija d.o.o. želi vsem bralkam in bralcem srečno in zdravo Novo leto 2020, pazite nase in na druge in z željo, da bi znali sprejemati prave odločitve.

toplotne črpalke
EKOENERGIJA
tel.: 040 34 33 33 ▪ www.ekoenergija.eu ▪ www.ait-deutschland.eu
Cargo Partner-logistični center, Zgornji Brnik 390, Aerodrom-Brnik

Korak za čisto naravo našega kraja

Letos smo v občini izvedli projekt, ki je vključeval ekološko in kulturno noto, predvsem pa spodbudil občane, da so pokazali interes in voljo po soustvarjanju nečesa dobrega za naš Preddvor.

M. P.

Projekt smo začeli marca, ko smo se sprehodili po centru Preddvora, izvedeli zanimive informacije o našem jezeru, Dvoru, parku in se pogovorili tudi o zbiranju in ločevanju smeti. Dogodek je bil predviden za mlajše občane in na koncu smo oblikovali tudi plakat, kakšno obnašanje v naravi je primerno, ter podelili simbolične nagrade. V aprilu smo se pridružili vseslovenski čistilni akciji, ki smo jo povezali tudi s svetovnim foto izzivom. V tem izzivu smo uredili zaraščen prehod v centru Preddvora in očistili smeti iz gozdov, travnikov in celo iz struge reke Kokre. Skupine, ki so nam poslale fotografije okolice pred in po

Pri pobiranju smeti

čiščenju nesnage, smo prav tako simbolično nagradili. V maju smo k sodelovanju povabili vrtca Storžek in Čriček. Vrtčevski otroci so pridno posejali in vzgojili ogromno sadik avtohtonih slovenskih vrst. Postavili smo tudi stojnico, na kateri so lahko ljudje izmenjali svoje sadike. V juniju smo oživeli park in v čast slovenskemu državnemu prazniku pripravili prireditev in aktivnosti na prostem. Dvignili smo slovensko zastavo, zapeli himno ter prisluhnili zgodbam Kresne noči. Dogodek je bil eden najuspešnejših in najbolj obiskanih. Projekt smo nadaljevali jeseni, tokrat smo vanj vključili še starejše občane, ki prebivajo v Domu v Potočah. Pripravili smo jim jesenski piknik in jim s tem popestrili popoldan. Zadnji projekt je potekal ta mesec, ko smo v sklopu GRajskega Preddvora organizirali okraševanje prostora in izdelovanje ekoloških okraskov.

Projekt je zamisel predstavnikov Občinskega sveta, Zavoda za turizem Preddvor, zelo aktivno pri oblikovanju in izvedbi vseh izzivov in dogodkov pa so sodelovali skavti stega Preddvor 1. Zahvaljujemo se vsem občanom, ki ste naredili korak z nami in pokazali, da vam je mar za naš kraj. Projekt se lahko zapiše v zgodovino kot eden uspešnejših v naši občini, saj je aktivno vključil ljudi vseh starosti, od vrtčevskih otrok do starejših občanov. Z izzivi in dogodki je vabil ljudi k aktivnemu življenju v naravi, k sodelovanju in povezovanju ter spoštovanju sočloveka, narave, občine in države nasploh. Tudi v prihodnjem letu si želimo z vami ustvarjati tako uspešne korake za naš kraj.

gRajsko slovo od starega leta

... novo že trka na vrata

Ernesta Koprivc

Ko se ozremo na prehojeno pot, lahko rečemo, da smo osvojili vse glavne vrhove, ki smo si jih zadali. Čez leto je bilo več kot deset večjih dogodkov, od tega so trije izvedeni prvič: Gregorjevo, ko smo se z ornitologom sprehodili okoli jezera in spoznavali ptice, Veslanje za otroške sanje, kjer smo z dobrodelno noto po dolgem času spustili čolne v jezero Črnava, ter gRajska vasica, ki bo s pestrim programom zaključila leto. Dober odziv je požel teden Okusi čemaž v Preddvoru, ko domači gostinci ponujajo jedi iz te zdravilne rastline, zaključila pa ga je Čemaževa kuhinja na prostem. Glasbeni sladokusci so uživali v mednarodnem glasbenem festivalu Free Forms – Preddvor 2019, kjer so se predstavili glasbeniki iz sedmih držav. Festival je bil tudi dobra iztočnica za predstavitev novega turističnega produkta, Zvočna razglednica Preddvora, ko udeleženci med vodenim sprehodom snemajo zvoke, ki jih nato presnete odnesejo domov kot spomin na doživetja v Preddvoru.

Pohodniški festival v Kamniško-Savinjskih Alpah je postregel še z dvema novima produktoma. Slovenska Jakobova pot – Preddvorsko veja je v celoti označena, nezahtevna in kar vabi pohodnike, da se sprehodijo ob reki Kokri do Sv. Lovrenca. Na Literarni poti pod Storžičem pa spoznavate naše literarne velikane, od Josipine Urbančič Turnograjske do Matije Valjavca. Velika potrditev za nas je prejetje priznanja za najokusnejšo vodo v Sloveniji iz izvira Podlebelca na Mednarodnem festivalu vode na Bledu, kar je dober kazalnik, da še vedno živimo v neokrnjeni naravi. Tretje mesto v akciji Turistične patrulje, ki jo že nekaj let izvaja Svet 24, pa dokazuje, da imamo našim obiskovalcem veliko ponuditi, od raznih aktivnosti do prijaznih domačinov. Veseli nas tudi, da smo uspešno izpeljali izobraževanje lokalnih turističnih vodnikov in s tem pridobili kar enajst novih, usposobljenih vodnikov, s katerimi že pripravljamo privlačne oglede po Preddvoru. Pod streho smo spravili še en pomemben projekt, in sicer se lahko pohvalimo z novo celostno grafično podobo, s katero želimo povečati prepoznavnost naše turistične destinacije. Dobro delo in sledenje viziji, da se Preddvor znova vpiše na turistični zemljevid, kažejo rezultati obiska, saj vsako leto beležimo porast nočitev.

gRajski Preddvor

Kot se za konec leta spodobi, ga bomo dočakali z obilico dogodkov, ki se skrivajo pod skupnim imenom gRajski Preddvor. Začetek dogajanja je napovedal Adventni sejem, kjer so kraljevali domači pridelki in izdelki, Kulturno društvo Matije Valjavca pa je postreglo s premiero gledališke igre Dvigalo. Glavno dogajanje s pestro gostinsko ponudbo in ostalimi izdelki se bo odvijalo v gRajski vasici na dvorišču gradu Dvor, kjer stoji tudi smrečica, ki jo je letos prispevala vas Mače, za okrasitev pa so poskrbeli preddvorski skavti. Skozi ves teden se bodo dogajale različne popoldanske aktivnosti, ki jih bodo ob koncih tedna popestrili glasbeni nastopi. Ta konec tedna boste uživali v koncertu Borta Rosa, v soboto pa v Večeru popevk s Katjo Križnar in Jernejem Gašperlinom. V soboto boste lahko pripeljali otroke na delavnico Kamišibaj, ki jo bo vodila Mira Delavec Touhami iz Kulturnega društva Josipina Turnograjska, v nedeljo pa boste uživali v družbi Folklornega društva, ki vam po pokazalo svoje kostume, z njimi se boste lahko tudi zasukali. V ponedeljek vas čakajo gasilci ter policisti – Svet za preventivo in vzgojo v prometu, ki vam bodo skozi animacije predstavili svoji dejavnosti. Za bolj poskočne se bo odvil že tradicionalni Tek Božičkov okoli jezera Črnava z obilico zabavnih nalog. Zaključek dogajanja bo popolnoma glasbeno obarvan, saj pripravljamo pevski delavnici za otroke s Sonjo Puzin iz ženskega pevskega zbora Plamenke, ki se bo v petek zvečer zaključila s koncertom Janeza Ogrisa, v soboto pa bo dogajanje v gRajski vasici zaključil Adi Smolar. Nikakor pa ne smemo pozabiti na Potop božičnega drevesca v jezero Črnava, ki letos praznuje že 20-letnico, zato bo letos dogodek še prav slovesno obarvan. Četrtega januarja bo gRajski Preddvor do prihodnjič zaprl svoja vrata z Božičnim koncertom v cerkvi sv. Lovrenca. Naj še omenimo, da popoldanske aktivnosti v gRajski vasici v primeru dežja odpadejo, zato nas spremljajte na našem FB-profilu. Vstop je prost, zbirali se bodo prostovoljni prispevki za stanovanjsko skupnost Črnava. Verjamemo, da se bo za vsakega nekaj našlo, zato prav toplo vabljeni.

Želimo vam, da leto zaključite v dobri družbi, novo pa naj vam prinese obilo radosti in nepozabnih trenutkov.

PREDDVOR
www.visitpreddvor.si

Naš polh Živko

Mateja Mušič

Vrtec Črička je že veliko let predan dejavnostim v gozdu. Gozd je odličen poligon za gibanje, ustvarjanje, vir domišljijske igre, raziskovanja. Otroci so postali pozorni opazovalci sprememb, ki se dogajajo v naravi in nas presenečajo ob vsakem obisku. Tako je bilo tudi dobra tri leta nazaj, ob prvem jesenskem obisku naše gozdne igralnice, ko so otroci našli polha. Bil je čisto majhen, slep in z repkom kot miška, zato so otroci sprva mislili, da so našli miško. V azilu za živali so nam povedali, da polhov ne sprejemajo, ker je lovna žival, in kako mu lahko pomagamo, da preživi. Vrnili smo se ponj in ker je bil še živ, smo mu dali ime Živko. Hranili smo ga po injekciji z mlekom za mačke in poskrbeli, da mu je bilo toplo. Vsak dan smo ga pestovali, ga božali in si ga podajali nežno iz rok v roke. Otroci so se veliko družili ob njegovi kletki in ga opazovali. Živko je spregledal, zrasel, repek se mu je košatil, postajal je vse živahnejši in hitrejši, zato smo mu povečali domovanje. Živko nas je res veliko naučil: da zelo rad je hruške, jabolka, maline in obožuje kislo smetano, sir, korenček, papriko, spoznali smo, da žir in želod rodita vsako drugo leto, da je njegov kožušček hladen, ko dalj časa spi, mi pa ga lahko spet držimo v rokah, da je zelo čist in nima vonja in tudi, kaj pomeni spati kot polh. Ta puhasta živalca povezuje otroke »Črička«, tudi tiste, ki so že v šoli, pa se vračajo v vrtec, da ga vidijo. Živko je ljubljenec skupine in čudovita izkušnja stika z živaljo, ki smo ji pomagali preživeti. Ker vemo, da se zdaj v naravi ne bi znašel, smo se odločili, da ostane pri nas.

Polh Živko

Jesenski ringaraja

Petra Lombar Premru

V začetku oktobra, ob tednu otroka, je bilo na igrišču preddvorskega vrtca Storžek družabno srečanje otrok, staršev in zaposlenih iz vseh treh vrtcev pri Osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor, poleg Storžka sta to še Črička na Zgornji Beli in Palček na Jezerskem. Dogodek so poimenovali Jesenski ringaraja, namenjen pa je bil medsebojnemu druženju, sodelovanju, povezovanju strokovnih delavcev, staršev in otrok, spodbujanju ustvarjalnosti in hkrati zbiranju prostovoljnih prispevkov za šolski sklad. Pripravili so štiri športno-ustvarjalne delavnice, kamišibaj, tržnico z izdelki vzgojiteljic in pomočnic, srečelov in palačinke, vse skupaj pa je spremljal zabavno-glasbeni program. Otroci so bili navdušeni, pod odrom so aktivno sodelovali v plesnih animacijah ter prepevali. V storžemetu so nabirali in metali storže v košarico, izdelali so si svoje spinerje, družabne igre križcev in krožcev iz naravnih materialov ter vetrnice, na katere so bili še posebej ponosni.

»Sončno popoldne je prispevalo k odličnemu obisku in zadovoljstvu vseh udeležencev,« je povedala vodja dogodka, svetovalna delavka Bojana Kvartuh. »Jesenski ringaraja je bil dogodek povezovanja, veselja in združenja moči. Zahvaljujemo se vsem, ki so s svojimi donacijami omogočili bogat srečelov, in članom organizacijske ekipe, ki so z optimizmom, močno voljo in potrpežljivostjo poskrbeli za izvedbo. Veseli smo, da se je v vrtcu namenjen šolski sklad steklo kar nekaj prispevkov. Iskrena hvala pa velja seveda tudi staršem in otrokom, ki ste nam s pozitivnim odzivom dali ogromno volje in energije za organizacijo podobnih dogodkov.«

Raznoliki dnevi dejavnosti

Osnovna šola Matije Valjavca Predddvor je že tradicionalno z več dogodki krepila sodelovalne odnose s krajem.

Petra Lombar Premru

Vsakdanjik Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor so v jesenskih mesecih obogatili raznoliki dnevi dejavnosti, tabor za nadarjene, šole v naravi, ekskurzija devetošolcev v London, bralni maraton pred dnevom reformacije, nastopa na komemoraciji v počastitev dneva spomina na mrtve in na čebelarski prireditvi ter gostovanje razstave Narodnega muzeja 33 dni – 100. obletnica ustanovitve Države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Tako kot že več kot tridesetkrat so drugošolci obiskali starostnike Doma starejših občanov v Potočah in skupaj z njimi praznovali kostanjev dan. »Pripravili smo jim nastop, zapeli nekaj otroških pesmi in odplesali vsem poznano Ob bistrem potočku je mlin. Za dobro vzdušje je poskrbel tudi sedmošolec Vid, ki je na harmoniko odigral nekaj domačih skladb. Nato smo se posladkali s kostanjem in sokom. Po zadovoljnih obrazih starostnikov je sklepati, da smo jim popestrili dan in jih morda popeljali v kakšen spomin iz mladosti,« je povedala učiteljica Bojana Koprivec.

S humanitarnim namenom pa je oskrbovance v domu ob spremstvu svetovalne delavke Erne Meglič obiskalo nekaj učenk višjih razredov. V sodelovanju z Rdečim križem Kranj so tam organizirali srečanje učencev in stanovalcev, ki so skupaj pekli piškote. Te je predstavnica Rdečega križa še tople odnesla kranjskim brezdomcem.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, so učence prvega triletja tudi letos prijazno sprejeli gasilci PGD Preddvor, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Učenci so se naučili, kako lahko pripomorejo k požarni varnosti, si ogledali gasilska vozila, opremo in potek akcije ob sproženem alarmu, spoznali so postopek oživljanja v primeru zastoja srca ter brizgali z gasilsko cevjo. Posebej zanimivo je bilo, ko so praktično preizkusili, kakšen je občutek gibanja v zadimljenem prostoru.

Kostanjev dan / Foto: Bojana Koprivec

Z jesensko akcijo zbiranja starega papirja, ki sta jo skupaj izvedla šola in vrtec, poleg otrok in staršev pa so se je udeležili tudi številni drugi občani, nam je uspelo zbrati kar 22.860 kg papirja, kar pomeni zbranih dobrih 2080 evrov za Šolski sklad. Hvala vsem, ki ste papir oddali v naš zabojnik. Akcijo bomo zopet organizirali v maju.

Dan slovenske hrane na tretji novembrski petek smo obeležili s Tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Živila zanj so bila pridelana v bližnji okolici, tako kot večina slovenskih otrok pa smo tudi v naši šoli in vrtcih zajtrkovali med, maslo, mleko, kruh in jabolko. Najmlajše učence so ta dan obiskali člani domačega Čebelarskega društva Fran Lakmayer, ki so poleg novega znanja otrokom prinesli tudi zgibanke in med – da se bodo še kdaj lahko posladkali. Že četrto leto zapored pa smo dan slovenske hrane »razširili« v teden tradicionalnih gorenjskih jedi. Za malico so učenci med drugim jedli polento in kislo mleko, potico in belo kavo ter mlečno kašo s suhimi slivami, za kosilo pa svinjsko pečenko in »tenstan« krompir, »zaroštan« sok, kranjsko klobaso in kisel krompir ter »ajmoht« in ajdove žgance.

Za uvod v decembrsko vzdušje pa smo poskrbeli z božično-novoletno tržnico. Ogromno dela, ustvarjalnosti, časa in dobre volje je bilo vložene v pripravo raznovrstnih izdelkov, ki so jih učenci skupaj z učitelji izdelovali pri pouku in na dnevih dejavnosti, nekateri pa tudi doma. Po kratkem kulturnem programu in licitaciji umetnin iz stekla so se skrbno urejene stojnice hitro praznile, prav tako vrečke s srečkami za srečelov, ki so ga pripravili devetošolci. Le vrsta pri stojnici s pecivom in vaflji, ki so jih pekli učenci sami, je vztrajala prav do konca. Prireditev je bila uspešna. Lepo vsoto smo zbrali za šolski sklad, zato še enkrat hvala učencem in učiteljem za trud, obiskovalcem pa za odličen obisk in prostovoljne prispevke.

Oj, veseli zimski čas ...

Kolesje časa se vrti, že je zima s prazniki. Otroci se jih veselijo, nič se zime ne bojijo!

Všeč mi je, ker okrasimo smrečico, na hišo in na ograjo pa damo lučke. **Jakob R.**
Doma veliko ustvarjamo, izdelujemo okraske iz gline in postavimo smrečico. **Enej**
Mi pa delamo voščilnice in jih pošljemo prijateljem. **Brin**
Ta mesec v šoli vsak dan odpremo eno pisemce. V njem je sporočilce za tisti dan. Kakšne vaje naredimo, trudimo se za prijaznost, izbrali smo glasbo in jo poslušali pri malici, enkrat smo iskali skrito presenečenje. **Timi**
Všeč mi je bilo, da smo okrasili šolo. Šivali smo penice in izdelali male smrekice, ki visijo z luči. **Kim**
December imam rada, ker imam za božič rojstni dan. Vesela bi bila, če bi zapadel sneg in bi se sankala. **Neža**
V tem času krasimo hišo. Z bratcem ustvarjava, zajčku bom zašila blazinico. Zelo sem vesela, ko na adventnem venčku prižgemo zadnjo svečko. **Neja**
Za božič bomo postavili smrečico. **Tine**

Ula Gregorc, 2. b

Tonja Ribnikar, 2. a

Jaz pa pomagam postaviti smrečico. Všeč mi je tudi, ko Božičku nastavimo piškote in mleko. **Matic**
Tudi mi nastavimo mleko in piškote, pa še korenčke za jelenčke. **Nejc Oskar**
Za praznike smo več skupaj, sestavljamo lego kocke in postavimo jaslice. **Jurij**
Doma smo. Midva z bratom postaviva smreko, potem imamo pa dobro večerjo. Naslednji dan pa zgodaj vstanemo in odpiramo darila. **Bine**
Rad grem na Jakoba. Če je sneg, se navzdol peljemo s sankami. **Ožbej**
Zelo mi je všeč, če sneži. **Anamarija**
Meni je pa najbolj všeč, če je sneg in z atjem s traktorjem pluživa sneg po celi Možjanci. **Anže**
Všeč mi je, ker sem lahko z družino in se stiskamo. Včasih gremo pa ven in pogledamo sončni zahod. **Ema**
Učenci 1. a, zapisala učiteljica Mira Vizjak

Sneg je padati začel,
božič kmalu bo prišel,
to pa meni najlepši praznik je,
ker vsa družina zbere se.
Očka jaslice postavi,
mamica pa odlično večerjo pripravi.
Skupaj vsi se veselimo,
ker darila pod smrečico dobimo.

Ko pa drugo jutro vstanemo,
si kapo in šal nadenemo,
na snegu vragolije uganjamo.
Manca Boncelj, 4. b

Spet kraguljčki zazvenijo,
ko december se začne.
Dobri možje v vas prihitijo,
nam dobrote podarijo.

V kot postavimo božično drevesce,
ki nam ustavi veseli zimski čas,
pisane lučke nam povedo,
da prihaja Božiček med nas.

To je res najlepši letni čas,
ko je družina cela zbrana,
ko ob prasketanju ognja
vidiš srečen, lep obraz.
Eva Markič, 4. b

Nejc Grča, 2. b

Udeleženci letošnjega natečaja za najboljše ljubezensko pismo med mladimi v Sloveniji / Foto: Tina Dokl

Ljubezenska pisma materinščini

Oktobra je bilo v kulturnem domu v Preddvoru zaključno srečanje natečaja za najboljše ljubezensko pismo med mladimi v Sloveniji, ki ga je že osmič po vrsti priredilo Kulturno društvo Josipine Turnograjske. Letošnja tema natečaja, ki vključuje dve kategoriji, osnovnošolce in srednješolce, je bila ljubezen do materinščine. Na slovesnosti ob podelitvi priznanj najboljšim je občinstvo nagovorila ddr. Mira Delavec Touhami in poudarila, kako izvirna ter oblikovno in vsebinsko bogata so pisma mladih. Te je prebrala natečajna komisija, ki jo poleg Delavec Touhamijeve predstavljata še Janja Čolič in Petra Hudnik. Med njimi je izbrala po deset najboljših v vsaki kategoriji, ki so jih prebrali tudi na sklepni slovesnosti v Preddvoru. Na letošnji natečaj je prispelo 195 pisem, od tega so jih 140 napisali osnovnošolci, ostala srednješolci. Najboljše ljubezensko pismo med srednješolci je napisala Anastazija Gračner iz gimnazije v Velenju, drugo mesto je šlo Mariborčanki Luciji Golob, tretje pa Katji Brvar, gimnazijki iz Celja. V kategoriji osnovnošolcev pa so bili najboljši trije: Manca Čepin iz Črne na Koroškem, Ema Batagelj iz Osnovne šole Vrabče in Gaia Istenič iz ljubljanske Osnovne šole Danile Kumar. **D. Ž.**

Samorastniki razstavljajo

V gostilni Majč je že od začetka decembra odprta tradicionalna razstava likovnih del društva Preddvorski samorastniki. Ob odprtju 3. decembra so se člani sestali tudi na letni konferenci. Likovna dela je razstavilo devet avtorjev, ki jih je mogoče videti še do konca decembra. Predsednik društva Franc Guček je likovne ustvarjalce spomnil, da bo prihodnje leto jubilejni deseti likovni ekstempore, ko likovniki ustvarjajo v slikovitem ambientu Preddvora z okolico, predstavijo pa se na tradicionalnem Petrovem s'mnu. **D.Ž.**

Preddvorski samorastniki / Foto: Tina Dokl

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

GEODETSKE STORITVE
Matjaž Tičar, s. p.
GSM: 041 338 038
www.geodetske-storitve.com

PIZZERIJA POD KOSTANJI

Cikotić in partner, d. n. o.,
Pipanova 13a, 4208 Šenčur
04/251 61 00, 040/513 968
pod.kostanji@gmail.com
www.pod-kostanji.com
DELOVNI ČAS: ponedeljek ZAPRTO,
torek–petek 10.00–23.00,
sobota 12.00–23.00, nedelja 12.00–22.00
Želimo vam srečne in vesele praznike.

Kdor pleše, slabo ne misli

Mateja Nosan

Ples je glasba duše. Tega se zaveda sleherni član Folklornega društva Preddvor. Neodvisno od let ima vsak folklorist v srcu posebno mesto za ples. Folklorni ples. Folklora prej ko slej postane del vsakega novega člana, ki se vključi v eno od skupin, ki poustvarja ljudski ples, ljudsko glasbo in ljudske običaje. Ta delček, ki je v nas, nas vodi naprej, nas spodbuja in nas motivira.

Folklorno društvo Preddvor letos aktivno deluje v petih skupinah, vključenih je več kot sto članov, ki obiskujejo vaje vsaj enkrat tedensko. Skupine so letos sodelovale na več kot štiridesetih nastopih, najbolj odmevni so bili nastopi na srečanjih folklornih skupin v Sloveniji in na nastopih v tujini. V začetku leta 2019 so vodje skupin znotraj Folklornega društva Preddvor organizirali intenzivne vaje, kjer so se člani aktivno učili novih plesov, pesmi in viž. Vodje so pripravili nove splete in s tem naredili vaje zanimive, pestre in atraktivne. Tovrstne vaje niso le idealna možnost za hitrejše spoznavanje plesov, ampak tudi odlična možnost neformalnega povezovanja članov. Le dobri odnosi pomenijo tudi povezanost na odru, dobro energijo in enotnost.

Vsakoletni Mednarodni folklorni festival v Preddvoru je letos dobil nove podobo, ime, logo in tudi novo razsežnost. Pri nas je gostovala skupina iz Latvije, gostili pa smo tudi več drugih, bližnjih skupin. Odrasli skupini sta se udeležili gostovanja v tujini, v Vodnjanu na Hrvaškem in v Košicah na Slovaškem. Za prihodnje leto upamo, da se kakšna ugodna možnost gostovanja pokaže tudi za otroške skupine.

Tudi letošnji letni koncert je bil za nas izredno pomemben, na odru Kulturnega doma Preddvor so se zvrstile vse skupine društva, zaplesalo in zagodlo je natančno 96 članov društva, nekaj članov pa je nudilo pomoč tudi v zaodrju. Koncert je bil zelo uspešen, na zadnjem večjem nastopu pred domačo publiko v letošnjem letu smo na odru uživali stari in mladi, dobro vzdušje pa se je preneslo tudi na publiko, ki nas je spodbujala z bučnim aplavzom. V društvu se bomo tudi v prihodnjem letu trudili ohranjati kvaliteto in pestrost programov naših skupin, vsekakor pa bomo vse svoje nove splete z veseljem pokazali vam, dragi občani, na naših naslednjih nastopih. Srečno v letu 2020 vam želi Folklorno društvo Preddvor!

Premiera gledališke igre Dvigalo

KUD Matije Valjavca Preddvor je minuli petek uprizorilo premiero gledališke igre Dvigalo. Igra se dogaja v točno odmerjenem prostoru, in to je dvigalo. Kaj lahko človeški um naredi, ko je zaprt v dvigalu oziroma če sta zaprta dva? To ste si lahko ogledali v petek, drugi pa boste to lahko videli januarja. Zadeva je zelo resna in na momente komična, tako da si je igro vredno ogledati, vabi režiser Josip Ekar. **D.Ž.**

Parkeljni izpod Storžiča in Zaplate

Takrat, ko se mraz in tema spravita na zemljo in ptiči zmrznjeno čepijo na oguljenih vejah, se k ljudem odpravijo duše umrlih iz onostranstva. V grozljivih podobah, z rdečimi gorečimi jeziki, nam sporočajo, kaj nas čaka, če ne bomo za časa življenja imeli radi ljudi in če ne bomo opravljali dobrih del.

Slavko Prezelj

Parkeljni pod Storžičem in Zaplato že sto let v času okoli svetega Miklavža čemijo čez dan v votlinah v gori, in ko nebo postane črno in se na njem prižge prva zvezda, se z rjovenjem zakadijo med prve hiše. Tam strašijo otroke in starejše. Včasih se tapravim parkeljnom pridružijo tudi domači parkeljni. V preddvorskih vaseh ljudje za dolga desetletja nazaj vedo povedati, kako so kot otroci zbežali za peč ali so se skrili pod posteljo, kadar so parkeljni zatulili in zarožljali z verigami pred hišo.

»Po navad smo jh že težko čakal. En dobr tedn pred Miklavžm so začel hodt. Poj k so pa pršl, smo se jh pa fejst bal. Klečal smo, pa molil,« pravi Marinka Zadražnik. »V Kokr so šl visok po gorah. Tud čej bo velik snega, so pršl k nm na Pstoto. Nobena reč jh ni prdržvava nazaj. Jest sm se jh bava, ata sej pa smejou. Molt smo mogl, pa še sami niso znal molt. Nism mogva vrjet, koko d se ata z nim pogovarja, k so bli toko grdi. Grozn so bl s tistm rogmi,« pravi Anica Martinjak. Kadar v kakšni vasi ni bilo dovolj fantinov za parkeljne, so jih povabili, da so prišli iz sosednje vasi. Tupališki parkeljni so pred vojno imeli v zakupu tudi Preddvor. »K smo šl že u tm iz šole, smo slišal koko Blan tuljo, k so šl u Bašl,« je povedal Ciril Markun. »Med okupacijo so Nemci v Preddvoru v letu 1943 prepovedali parkeljne, ker jih je bilo strah, da se ne bi partizani preoblekli v parkeljne in jim skočili za vrat,« je povedal Boštjan Jocif. »Po vojni so še v letu 1965 na parkeljne pazili miličniki. Z mopedi so se vozili za njimi po vaseh.« »V Preddvor smo hotel imet mir pred miličniki na Miklaužev večr, smo pa na Miklauževo kapo čez križ pršil lepo rdečo zvezdo, s papirja narjeno. Poj je bo pa dobr,« je povedal Stanko Arh. Glasno oglašanje parkeljnov nekateri imenujejo bokanje, rjovenje ali tuljenje in zdi se, da je v človeku še zmeraj ostalo tisto arhetipsko oglašanje iz pradavnine, tisti občutek premagovanja strahu pred samim seboj, ko so ljudje, oblečeni samo v kože, s sulicami šli nad mamuta. Ob takšnih glasovih človeku zledeni kri v žilah. Mraz od zunaj in vročina pod ustrojenimi kožami je kriva, da ljudje parkeljnom dajejo vseh vrst pijače. »So pr kšn hiš misll, sej parkln use požrejo. So dal tud kj takga za pit, k je imeva stara mama za noge mazat,« je povedal Franc Naglič.

Čeprav se otroci praviloma bojijo parkeljnov, pa jih malce starejši radi izzivajo tako, da tečejo za njimi. »Tist mulc, k so za nm hodil, pa ns zmerjal, jm ni bo dobr, če smo kšnga ujel. Tist je mogu u potok Belco pokleknt,« je povedal Blaž Cuderman. »Na Bel ns je enkt edn miličnikm prjavu, k smo po štengah za enmu dekletm letel. Paj poj na Milic miličnik samo z roko zamahnu,« je povedal Tone Škrjanc. »Jest samo to vem, kje biu en Bašln ceu tedn parkl, ta zadn dan je biu pa Miklauž. So pršl na Poule, je pa gospodina vrata odprva, je pa zabokov, kje pozabu, dej Miklauž,« je povedala Cirila Kelvišar. Najhušji med vsemi parkeljni je bil Lucifer. »Še dons ga mam pred očmi, koko se je po naš vež po tleh plazu,« je povedala Mihelca Jagodic.

Včasih je Miklavž v pehar prinesel rožiče, nešplje, suhe krhlje, piškote … »Če je bva zravn nmjhna čokolada, smo bl že fejst bogat,« je še dodala Marinka Zadražnik. Danes so hvalabogu peharji za Miklavževa darila večinoma premajhni.

GOZDARSTVO CIRLES
www.cirles.si
Cirles d.o.o., Tupaliče 21, 4205 Preddvor
Ciril 041 629 415, Klemen 041 422 067
info@cirles.si
• trgovina z lesom
• ročna in strojna sečnja
• žično in traktorsko spravilo lesa
• prevozi lesa in gradbene mehanizacije
• priprava drv in biomase
• sanacija in nega gozdov
• izkopi in gradnja gozdnih poti
Želimo vam lepe božične in novoletne praznike ter zdravja in poslovnih uspehov v novem letu 2020.
Kolektiv Cirlesa

Včasih s koso, danes z žago

Pred šestdesetimi leti je bil Svetec iz Mač zadnji snar, ki je razdrl še zadnji seneni stog na Zaplati in seno v butarah odvlekel v dolino. Od takrat naprej se je strmo travnato pobočje na okoli osemdesetih hektarjih začelo zaraščati. Smreka je začela osvajati pobočja, na katerih so v zelenih gorskih travah nehale peti kose.

Slavko Prezelj

V letu 1999, po 40 letih zaraščanja, ko se je smrekov sestoj Hudičevemu borštu na spodnjem delu že dodobra približal, so člani občinskega odbora za kmetijstvo sklenili, da bo treba zaraščanje ustaviti. Zavedali so se, da bi Zaplata s Hudičevim borštom, v katerem so ljudje že od sredine 12. stoletja naprej našli zatočišče, izgubila svoj pomen, če bi ta gozdni osamelec obrasel smrekov gozd. Z Zaplate je ljudstvo v osemsto letih z obilico prelitega znoja v dolino po razdrapanih žlebovih spravilo na tone dišeče rožnatega sena. Že zaradi njihovega »garanja« je prav, da Zaplata ostane Zaplata, so si bili takrat enotni člani kmetijskega odbora z županom Miranom Zadnikarjem na čelu. Tako so pred 20 leti okoli Hudičevega boršta prvič v vsej njegovi zgodovini zapele motorne žage. Trideset predanih prostovoljcev iz preddvorskih vasi je tistega oktobrskega dne dodobra očistilo Zaplato. Od takrat je minilo 20 let. In tako se je tudi letos sredi oktobra v krasnem sončnem jutru pred planinsko kočo v Hudičevem borštu zbralo 33 prešernih prostovoljcev. Izkušeni fantje in možje, med njimi je bilo tudi nekaj takšnih, ki so si na hrbet naložili že sedmi križ, so bili polni živega veselja. »Komaj sem čakal na ta dan,« je rekel član kolesarske sekcije pri Planinskem društvu Preddvor Matjaž Kokalj. Tokrat je idejo o ohranjanju Zaplate v okviru projekta Bogastvo narave, ki ga pelje BSC iz Kranja, dal predsednik PD Preddvor Aleš Drekonja skupaj z Občino Preddvor. Da Zaplata ni samo naša lokalna specialiteta, nam pove dejstvo, da je Zaplata s Hudičevim borštom vpisana zaradi vseh vrednot, ki jih ima, v Inventar najpomembnejše naravne in kulturne dediščine Republike Slovenije.

Da je preddvorska občinska oblast odlično vpeta med svoje ljudstvo, je dokazal tudi župan Rok Roblek, ki je na Zaplato prinesel svojo motorno žago. Takrat, ko je zapela njegova žaga, se je oglasilo še preostalih 13. Sonce in gora sama je na vse vplivala tako spodbudno, da je delo teklo kar samo od sebe. Fantje in možje, navajeni motornih žag, so podirali smreke in smrečice kot v filmu. Dve pomočnici, Anica in Francka, ter enajst pomočnikov so bili ves čas pri delu. Odmetavali so veje, nosili v ročkah bencin in olje in prinašali osvežilno pijačo. Na strmem prostranem pobočju s suho drsečo travo in kamenjem, ki se je skrivalo v njej, je bilo potrebno biti ves čas zelo zelo previden. Po dobrih petih urah dela, ko so šest- in sedemkilogramske motorne žage postajale vse težje, je nadmorska višina visoko nad Hudičevim borštom pokazala višino 1600 metrov. Pogled navzdol je bil enkraten. Očiščena površina je bila takšna, da bi nanjo lahko postavili najmanj deset nogometnih igrišč. Vsem, ki so prišli tako visoko, se je iz prsi izvil dih zadovoljstva, da se nikomur ni nič zgodilo in da bo naslednjih 20 let Zaplata spet uživala svoj mir. Ko so mladenki in mladeniči posedli v toplo travo, je prišel klic iz koče. Živko Drekonja je sporočil, da ima joto in kranjske klobase že kuhane. Temu klicu se ni mogel nihče upreti.

V letu 2020 bodo v začetku poletja v okviru projekta Bogastvo narave kosci spet prišli na Zaplato. Če tudi vam kosa dobro reže, naj že danes velja povabilo, da se drugo leto pridružite koscem na Zaplati. In prav zagotovo nič ni lepšega videti kot na pokošenih strmih pobočjih brhke grabljice. Modri encijani bodo takrat ravno cveteli!

Uspehi Maje Povšnar

Najboljša slovenska tekmovalka v jiu-jitsuju Maja Povšnar iz Kokre je jeseni dosegla dva velika uspeha: potem ko je bila oktobra tretja na evropskem prvenstvu v Rimu, je na zmagovalnem odru stala tudi na novembrskem svetovnem prvenstvu v Abu Dabiju.

Petra Lombar Premru

Z bronasto medaljo v konkurenci najboljših na svetu iz 17 držav v njeni kategoriji se je Povšnarjeva na svetovni lestvici povzpela na prvo mesto.

»Medalje sem izredno vesela, ker sem jo osvojila v najtežji konkurenci do sedaj,« je po vrnitvi iz Abu Dabija povedala Maja Povšnar, ki je domov prinesla že enajsto medaljo z velikih tekmovanj. »Presrečna sem, ker sem trenutno ena redkih, ki se z nobenega tekmovanja še nismo vrnili brez medalje, kar je resnično velika redkost. To daje potrditev mojemu trdemu delu,« pravi Kokrjanka, ki se mora za tako odlično pripravo vsak konec tedna na treninge voziti v Zagreb, to jesen pa se je pripravljala tudi na Irskem. Treningi in tekmovanja ji predstavljajo precej velik finančni zalogaj: »Vse skupaj bi bilo neizvedljivo brez pomoči mojega sponzorja Frankstahl, d. o. o., in brez podpore Občine Preddvor. Bi si pa v prihodnje želela podpore kakšnega sponzorja več, da bom lahko nadaljevala svoje športne sanje in nastopala tudi na največjih tekmovanjih, to je na svetovnih igrah in na olimpijadi,« pravi trenutno vodilna na svetovni lestvici. Samo prve štiri tekmovalke na svetovni lestvici se bodo uvrstile na olimpijado vseh borilnih športov, Svetovne igre 2021 v Ameriki. Prav tako je uresničljiv tudi Majin nastop na olimpijskih igrah: obstaja namreč precejšnja verjetnost, da jiu-jitsuju kmalu postane olimpijska disciplina.

V pričakovanju gradbenega dovoljenja

Cilj, ki si ga je zadal gradbeni odbor za izgradnjo športnega parka Preddvor, to je pridobitev gradbenega dovoljenja do konca leta 2019, ob pisanju tega prispevka še ni dosežen.

Marjan in Slavko A. Bogataj, Roman Rogelj

Mladi nogometaši U9

Projektanti so vlogo z ustrezno dokumentacijo (dostopna tudi na naši spletni strani http://www.sd-preddvor.si/go-poslovnik.html) na UE Kranj vložili 18. oktobra. Manjkalo je sicer neobvezno mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki pa je bilo pridobljeno 15. novembra. Gradbeni odbor se je 27. novembra seznanil, da je bila s strani Upravne enote zahtevana vsebinsko neproblematična dopolnitev, ki je bila oddana 29. novembra. Gradbeno dovoljenje konec decembra bi bilo za prizadevne člane našega društva v pričakovanju 60-letnice delovanja v letu 2020 najlepše možno darilo.

V začetku novembra so se končala uradna prvenstvena tekmovanja pod okriljem Medobčinske nogometne zveze Gorenjske-Kranj. Članska ekipa, ki jo vodi trener Anis Mehić, je v desetih tekmah sicer sedemkrat doživela poraz, a razen na dveh tekmah, na katerih je visoko izgubila, bila povsem enakovreden tekmec nasprotnikom. Štiri poraze je doživela le z golom razlike, tako da bi bil točkovni izkupiček s kančkom več sreče in zbranosti pri zaključnih strelih lahko boljši. Člani so osvojili sedem točk, pri čemer so doma premagali Železnike, igrali neodločeno v Bitnjah in si priigrali prestižno zmago z 1 : 0 na sosedskem derbiju na Visokem. Kadeti in mladinci so odlično nastopali pod taktirko trenerja Davida Goloba. Na skupni lestvici si trenutno delijo drugo mesto. Razveseljuje predvsem podatek o številnosti obeh ekip, saj je prav pri teh starostnih kategorijah igralski osip najvišji. Nekaj težav z igralskim kadrom je bilo pri selekciji starejših dečkov U15 (trener Grega Pavlič), saj so se pred začetkom sezone trije standardni igralci prve postave raje odločili za treniranje in igranje v Šenčurju, nekaj pa jih je zaradi starostne omejitve začelo nastopati pri kadetih. Kljub temu so fantje v prvenstvu trikrat zmagali. Mlajši dečki U13 (trener Luka Perne) so v desetih tekmah trikrat zmagali, dvakrat remizirali in petkrat izgubili. Starejši cicibani so v tekmovanju, kjer rezultat ni v ospredju, nastopali z dvema ekipama: starejšo U11, ki jo vodi trener David Golob, in mlajšo U10, kjer kot trener pomaga tudi Luka Potkonjak. Slednji je tudi trener mlajših cicibanov U9, ki so nastopali na različnih turnirjih po Gorenjskem, na katerih so s svojim pristopom in znanjem pokazali, da se za prihodnost preddvorskega nogometa ni treba bati.

Kljub zimskemu tekmovalnemu odmoru pa nogometaši ne počivajo. Trenažni proces se nadaljuje, o čemer priča tudi živahno vsakodnevno dogajanje v popoldanskem in večernem času na igrišču z umetno travo ob osnovni šoli. Še posebej zavzeto se vadi v starostnih kategorijah U9, U10, U11 in U13, saj ekipe nastopajo na tradicionalni Zimski ligi v Šenčurju, najmlajši pa sodelujejo tudi na festivalnih prireditvah Rad igram nogomet.

V društvu tudi to šolsko leto izvajamo osnovnošolski nogometni krožek za učence prve triade. Nogometne urice potekajo enkrat tedensko, učenci pa so razdeljeni v dve skupini. Že peto leto zapored smo aktivni tudi v vrtcu Storžek, kjer prve nogometne korake skozi igro spoznava več kot dvajset petletnikov.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za vso podporo in sodelovanje (tudi pri namenitvi svojega dela dohodnine za donacije) ter vas vabimo, da pri predstavnikih društva brezplačno prevzamete tudi nov društveni koledar za leto 2020. Dodatne informacije dobite na naši spletni strani www.sd-preddvor.si!

ŠD Preddvor želi vsem vesele praznike ter obilo zadovoljstva in športnih užitkov v letu 2020.

Športni park Preddvor

Predsednik GO Jože Cuderman

V začetku februarja je župan Rok Roblek imenoval gradbeni odbor za izgradnjo športnega parka. V odbor smo bili imenovani Vili Čimžar, Slavko A. Bogataj, Iztok Pavc, Marko Bohinec, Mojca Kavčič ter Jože Cuderman.
Odbor je takoj začel delati s polnimi obrati, tako da smo imeli že enajst sestankov, na katerih smo pretresli vse možnosti in rezultat tega je, da je trenutno vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja na upravni enoti. Srčno upamo, da bo gradbeno dovoljenje izdano pred novim letom, saj je od tega odvisna pridobitev sredstev na razpisih fundacije za šport in NZS.
Športni park bo na lokaciji ob cesti Preddvor–Srednja Bela. Odkupljena so vsa zemljišča, potrebna za izgradnjo. V športnem parku bodo veliko nogometno igrišče, pomožno nogometno igrišče, tribune, spremljajoči objekt, otroško igrišče ter kolesarski poligon. Cilj je v letu 2020 narediti osnovna gradbena dela, veliko nogometno igrišče in vadbeno površino ter na mestu bodočega pomožnega igrišča jeseni zasejati travo. V občinskem proračunu je za športni park v naslednjem letu namenjeno 250.000 evrov. Bližje realni oceni višine investicije v 1. fazi bomo z izdelanim

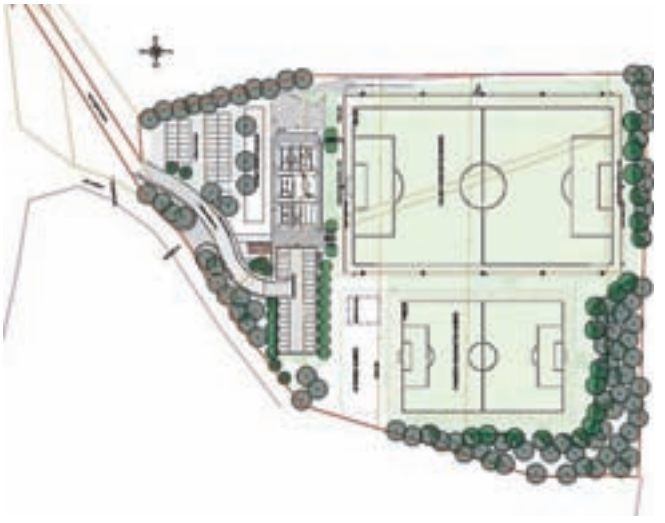

PZI (15. januarja), ki bo podlaga za razpis. Glede na oceno iz popisa del se bomo odločali o prioritetah, intenzivnosti in terminskem planu izvedbe, ki bo ustrezno podprta s sredstvi iz občinskega proračuna in vsemi možnimi dodatnimi viri. Naredili bomo vse, da bo Športni park Preddvor nam in občanom v ponos, in ne v breme.
V imenu gradbenega odbora vam želim lepe božične praznike ter srečno in zdravo 2020.

www.pogrebnik.si

KERŽAN® AVTOSERVIS
ANITA KERŽAN CELAR S.P.
Goričica 3, 4205 Preddvor
04 25 55 355
041 635 043 (Janez)
051 650 230 (Simon)
avtoservis.kerzan@siol.net
• KLEPARSTVO • LIČARSTVO
• MEHANIČNE STORITVE
• NADOMESTNA VOZILA
• MENJAVA STEKEL
Srečno 2020!
CENITEV ŠKOD ZA ZAVAROVALNICE

BimLine
računovodska hiša
Boljši servis. Boljše storitve.
Ulica Ignaca Borštnika 15, 4207 Cerklje
Tel.: 041 355 899 www.bim-line.si

Čebelarji skrbijo za čebele in naravo

Novembra so se na povabilo Čebelarskega društva Fran Lakmayer v Preddvoru že štirinajstič po vrsti srečali gorenjski čebelarji.

Danica Zavrl Žlebir

V Čebelarskem društvu Fran Lakmayer Preddvor je danes 46 čebelarjev, srečanje z gorenjskimi čebelarji pa vsakokrat posvetijo Franu Lakmayerju, duhovniku, ki je pred stoletjem služboval v Preddvoru in je poleg duhovne oskrbe prebivalcem prispeval še veliko drugega. Deloval je na gospodarskem, kulturnem in športnem področju, čebelarji pa ga najbolj cenijo, ker je uvajal čebelarstvo in napisal tudi dve knjigi o čebelarstvu, ki ju še vedno štejejo za »čebelarski katekizem«. Lakmayer je zaslužen tudi za kulturni dom, ki je bil zgrajen leta 1932. Kot je dejal predsednik preddvorskih čebelarjev Jožef Kokl, načrtujejo, da bi kulturni dom prihodnje leto poimenovali po njem. Zdaj njemu v čast stoji pri vrtcu čebelarska lipa, v grajskem parku pa doprsni kip.

Na srečanju je poleg gostitelja Jožefa Kokla spregovoril tudi predsednik Čebelarske zveze Gorenjske Anže Perčič, ki je poudaril, da čebelarji ne pridobivajo le medu, pač pa s svojim delom skrbijo za ravnovesje v naravi. Beseda je tekla tudi o ogroženosti čebel in o trudu čebelarjev, da jih ohranijo, kajti če bodo izumrle čebele, se tudi človeku ne piše dobro. Zbrane je v imenu župana pozdravil občinski svetnik Josip Ekar, ravnatelj preddvorske šole Bogdan Sušnik pa je dejal, da si šola prizadeva poslanstvo čebelarjev na ekološkem področju prenesti na mlade, in napovedal, da bodo prihodnje šolsko leto v šoli uvedli čebelarski krožek. Poudaril je tudi velik kulturni pomen Frana Lakmayerja, ki je deloval v Preddvoru. V programu so nastopili otroci preddvorske šole. Zaslužni čebelarki Vidi Studen pa so za njeno delo v čebelarskem društvu podelili letošnje priznanje Frana Lakmayerja.

Jožef Kokl je izročil priznanje zaslužni čebelarki Vidi Studen. / Foto: Gorazd Kavčič

Piškoti in čaj

Za izvedbo letošnjih delavnic peke piškotov in pripravljanja čajnih mešanic za učence podružnične šole v Kokri smo si izbrali čas, ki je sovpadal s pripravo daril za prodajo na prednovoletni tržnici v OŠ Preddvor. Tako smo v sredo, 27. novembra, že takoj prvo šolsko uro pridno začeli z delom. Razdelili smo se

v dve skupini. V kuhinji smo najprej zamesili testo, potem pa iz njega oblikovali kroglice, ki smo jih polagali na pomaščen pekač. Nanje smo z jajčnim beljakom pritrdili še orehova jedrca in jih nato postavili v pečico. Kako lepo je zadišalo po medu, cimetu, nageljnovih žbicah, ko so se piškoti pekli! Izdelali smo tudi piškote na strojček, pa piškote s koščki čokolade in kokosove poljubčke. V drugi skupini smo sestavili iz zelišč zelo prijetno dišečo in zdravo čajno mešanico z imenom »Čaj za lepši dan« in potem z njo napolnili lepo okrašene kozarčke. Zaprli smo jih s pokrovom in opremili z imenom in sestavinami čajne mešanice. Pri ustvarjanju smo vsi zelo uživali, se pogovarjali in učili posameznih postopkov priprave. Čas nam je prehitro minil. Na koncu smo si privoščili pokušino svojih izdelkov, pospravili prostor in dobre volje odšli domov. Zahvaljujemo se Turističnemu društvu Kokra, ki je vključilo delavnici v svoj program, in zaposlenim v Podružnični šoli Kokra za prostor in ostalo pomoč. Takih srečanj si vsi še želimo!

Marija Bergant in učenci PŠ Kokra

Humanitarno poslanstvo

Pod okrilje Rdečega križa Slovenije, Območnega združenja Kranj, ki ima od letos novega predsednika Janeza Freliha, sodijo tudi krajevne organizacije Preddvor, Bašelj in Kokra. Po novem letu vas bodo njihovi prostovoljci obiskali, poklepetali z vami, vas prosili za prostovoljne prispevke in povabili na redne meritve in krvodajalske akcije. Hvaležni smo, da razumete naše delo in s svojim sodelovanjem podpirate humanitarne programe. V letu 2020 bomo programe nadaljevali. Že 21. januarja vabimo na predavanje o inkontinenci, 5. februarja pa bo v Preddvoru terenska krvodajalka akcija v domu starejših. Vsem prostovoljcem, krvodajalcem in drugim občanom želimo lepo praznovanje, v prihajajočem letu 2020 pa veliko zdravja, sreče, uspehov, razumevanja ... **Milena Zupin**

Izlet TD Bašelj

Ker smo v Bašlju pri vseh zadevah večinoma prostovoljci, si za nagrado po veselici vedno privoščimo izlet. Letošnji nas je peljal proti Korenskemu sedlu, v Log pod Mangartom, Kobarid in Tolmin. V Logu pod Mangartom nas je pričakal vodič in lastnik kmečkega turizma, kjer smo si ogledali proizvodnjo in pokusili njihove izdelke. Ljudje v Logu so se po rušilnem plazu množično odselili iz kraja, le redki še vztrajajo. Preživljali so se tudi z rudnikom, zdaj je zaprt. V bližini kmetije so tudi grobovi iz vojne. V Kobaridu smo si ogledali vojaški muzej. Po postanku v Tolminu smo obiskali osmico Pr' Lah, kjer so nas prijazno postregli. Izlet smo zaključili v zgodnjih jutranjih urah. Hvala vsem udeležencem in tudi vsem, ki ste v letu 2019 pripomogli, da je Turistično društvo Bašelj tako uspešno delovalo. **Jana Smolej**

Najine poti v Santiago de Compostelo

Leta 2008 sva odkrila španski Camino, ki naju je tako močno posrkal vase, da sva od tedaj dalje vse dopuste preživela z nahrbtnikom na rami. Vsaka pot, četudi sva šla po njej večkrat, je bila vedno drugačna, dobila sva nova spoznanja in uvide, vedno znova naju je presenečala pot na drug način. V letu 2019, ko sva se oba upokojila, sva prehodila štiri različne manj znane, a toliko lepše poti. Spomladi sva se v Santiago podala iz Seville po najdaljši Srebrni poti ali Via de la Plata, jeseni po treh krajših, toda poteh za dušo. Startala sva v Madridu in romala po Camino Madrid in prišla v Sahagun na najbolj obiskano francosko pot. Od Leona do Ovieda sva šla po Camino San Salvador. Resnično velja rek, da »kdor ni prehodil Camino San Salvador, ni bil na caminu«. Četudi krajša hribovska pot mimo zaselkov, gorskih pašnikov, čez prelaze je ob pogledu na gore balzam za dušo. Zadnji del romanja sva hodila po Camino Primitivo od Ovieda do Santiaga. Prepričala sva se, da se na teh poteh lahko umakneš gneči romarjev na najbolj obiskani francoski poti in spoznavaš čare odmaknjenih, tudi samotnih poti, kulturne in zgodovinske znamenitosti, se pogovarjaš z domačini in romarji ter ob tem predvsem spoznaš in odkriješ, kako malo potrebuješ za življenje in duhovno rast, preprosto si. Te štiri poti bova s sliko in besedo predstavila v petek, 17. januarja 2020, ob 19. uri v Kulturnem domu v Preddvoru. Vabita KUD Matije Valjavca Preddvor in Društvo Franceska. **Franceska Žumer**

Smučarski tečaj

Organizatorji se že zelo optimistično pripravljamo na tradicionalni, tokrat že dvanajsti smučarski in deskarski tečaj za osnovnošolske otroke med zimskimi počitnicami od 17. do 21. februarja v Kranjski Gori. Uradne prijave bo Športno društvo Preddvor začelo zbirati takoj po novem letu. Vabljeni!

Nagrada za najboljšega serviserja vozil znamke Citroën leta 2019!

Vse več nas je na planinskih poteh

Za nami je bogato leto planinskih pohodov članov Društva upokojencev Preddvor.

Franceska Žumer, foto: **Janez Planinc**

Od leta 2016 dalje vodi pohode planinski vodnik Janez Planinc. V štirih letih se je nabralo sto pohodov po Sloveniji in vsako leto jih je več. V letu 2016 je bilo 20 pohodov, v letu 2017 23, v letu 2018 26 in letos 31. Tudi število udeležencev se je z začetnih 12 pohodnikov v letu 2016 povzpelo do letošnjega števila 24.

Pohodi so načrtovani ob torkih na 14 dni, se pa prilagodimo vremenskim razmeram. Na začetku koledarskega leta naš planinski vodnik Janez Planinc pripravi časovni in tematski načrt pohodov. Ob nedeljah zvečer dobimo SMS-sporočilo s potrebnimi informacijami za torkov pohod.

Kaj smo odkrivali v letu 2019? Začeli smo s potjo od Sv. Tilna nad Repnjami proti Smledniškemu gradu. Na poti iz Planice v Tamar nam je pod nogami škripal sneg in je bil to najbolj mrzel pohod letos. Februarja smo se ob Savi povzpeli na Zijalo nad Kamno Gorico in Ojstro peč nad Savo ter na obeh točkah opazovali čudovito Gorenjsko in bili hvaležni Janezu, ker nam je spet odkril večini neznan del Gorenjske. Tudi na Kureščku in Mengeški koči smo imeli čudovit sončen dan. Če smo se na Kureščku poglobili v božjepotno cerkev, smo sicer kratko pot na Mengeško kočo spremenili zaradi Janezovega poznavanja terena v mnogo daljši pohod. Marčevska pot okoli Bohinjskega jezera ni bila nič zimska, saj smo se greli na toplem soncu, ob vzponu in spustu z Limbarske gore pa smo imeli poučen sončno-geografski dan. April smo izkoristili za obisk Krasa po krasoslovno-naravoslovni učni poti in ogled Divaške jame in naslednjič za vedno zanimivo Šmarno goro.

Pohodniški zaključek decembra na Možjanci

Tudi v maju sta bila dva pohoda, preddvorski na Vremščico, kjer smo spoznali urbanščice, kot narcisam pravijo domačini. Sledil je še pohod gorenjskih upokojencev v Motnik. V juniju smo občudovali dolenjske slapove po vodnatih temačnih grapah in hribovske zaselke okoli Sv. Urbana nad Gorenjo vasjo ter se od Jamnika podali na Belo peč. Na Kašni planini v juliju smo se najedli borovnic, se povzpeli na Struško in Vršič. Če smo komaj ušli avgustovskemu dežju na poti na Vodiško planino, smo vročino doživeli na Blegošu, Veliki planini, Lubniku in Vršiču. Na Pokljuki v septembru nismo nabirali samo gob, ampak se povzpeli na razgledni Galetovec in nato spoznali Pokljuška barja. Na sv. Ahacu smo se spomnili turških vpadov v naše kraje in septembrske pohode zaključili s potjo okoli Brda. Oktobra smo obiskali prazgodovinsko gradišče Debela griža v Volčjem Gradu pri Komnu na Krasu in šli na razgledni Talež na obronku Jelovice.

Novembrsko deževje je bila priložnost za ogled izvira Temenice in bruhalnika Zijalo pri Mirni Peči, preddvorsko meglo in dež smo zamenjali za sonce pri vzponu na ostanke gradu Žusem in k Stolpu ljubezni ter naslednjič po Napoleonovi poti nad Trstom. Na minljivost življenja opozorimo v decembru s spominskim pohodom na Možjanco in Štefanjo Goro, ko se spomnimo vseh, ki so iz pohodniške skupine odšli v večnost.

Priključite se nam v naslednjem letu in uživajte z nami v dobri družbi pri odkrivanju hribovskih poti!

Upokojenci pridno kolesarili

Kolesarji Društva upokojencev Preddvor smo že aprila vsako sredo začeli kolesariti. Za začetek smo se podali v Komendo – Planinski dom, peljali smo se v Mengeš, Škofjo Loko, Zbilje, Kamniško Bistrico, Mojstrano, bili smo tudi na avstrijskem Koroškem in v slovenski Istri. Ob zaključku kolesarske sezone oktobra smo se srečali v piceriji Viva na Kokrici. Žal je lilo kot iz škafa, zato smo se tja odpeljali z jeklenimi konjički, ne s kolesi. Milan Tičar, vodja kolesarske sekcije, je poročal, da nam jih je od predvidenih 28 etap uspelo narediti 22, žal nam je večkrat zagodlo vreme. Število članov je naraslo, sedaj jih je že 21. Štirje novi so Franceska Žumer, Ivan Grilc, Zdravko Povšnar in »povratnik« Franci Cvek. Vsi člani kolesarske sekcije smo dobili tudi priznanja. Veseli smo, da je sezona kolesarjenja minila brez nesreč in nezgod. Na srečanju smo si zaželeli vse dobro in si obljubili, da aprila 2020 spet sedemo na kolo. **Anica Celar Gorza**

Gasilci napredovali na več področjih

Špela Bohinec

Gasilci PGD Preddvor smo ponosni na dogodke iz preteklega leta, saj lahko rečemo, da nismo počivali, ampak napredovali na več področjih.

Operativna enota PGD Preddvor je vsak teden organizirala aktivnosti, namenjene obnavljanju in poglabljanju znanja ter tehničnemu pregledu opreme. Veseli smo, da se je operativni enoti letos pridružilo več novih članov, gasilskih pripravnikov, ki bodo skozi proces izobraževanj in usposabljanj kmalu pripravljeni na posredovanje v primeru intervencij. Letos smo zaključili prenovo voznega parka, tako da zdaj razpolagamo z dvema cisternama za primer interveniranja v požarih in tehničnih nesrečah, poveljniškim vozilom, namenjenim posredovanjem, kjer je nujna prva pomoč, predvsem pa smo veseli zadnje pridobitve, večnamenskega vozila Ford Ranger. Namenjeno je gašenju in reševanju v primeru požarov na gozdnatih ali težje dostopnih terenih, ki jih v naši občini ni malo. Pri izdelavi nadgradnje pa smo pridobili še dodatna dva modula, ki se pripneta na vozilo in omogočata uporabo orodja in opreme v primeru specifičnih posredovanj. Operativna enota je opremljena s certificirano in ustrezno zaščitno opremo, letos smo pridobili še nekaj dodatnih zaščitnih oblek.

V letu 2019 smo posredovali v več intervencijah – požarih, tehničnih intervencijah, nekajkrat so bili aktivirani tudi prvi posredovalci, ki vsako leto obnavljajo svoje znanje in se udeležijo tečaja za pridobitev certifikata. Največja naravna nesreča se je zgodila v vasi Kokra, kjer smo gasilci posredovali na več koncih, kjer je bila pomoč potrebna.

Število najmanjših članov se je ponovno zvišalo. Udeležujejo se tekmovanj in srečanj mladine, kjer dosegajo dobre rezultate. Na vajah se je mladina poskusila v gašenju s peno, gašenju notranjih požarov, vstopanju v zadimljen prostor, prezračevanju prostora ... Pred poletjem so pripravili tudi vajo, ki je spominjala na pravo intervencijo. Upamo, da se bo čim več mladih odločilo za vstop v vrste gasilcev pripravnikov ter kasneje v operativno enoto.

Ponosni smo tudi na dosežke gasilskih veteranov, ki se prav tako udeležujejo tekmovanj in srečanj, ki jih organizirajo gasilske zveze. Veterani so tudi vedno pripravljeni, da priskočijo na pomoč, kadarkoli jih potrebujemo v gasilskem domu ali pa jih potrebujejo občani in občanke. Veterani so tudi letos opravili ogromno prostovoljnih ur, ko so varovali in urejali promet ob nedeljskih mašah s procesijo, pogrebih in drugih dogodkih. Prejeli pa so tudi posebno zahvalo OŠ Matije Valjavca in Občine Preddvor, ko so na prvi šolski dan urejali promet in varovali naše najmlajše na poti v šolo. Vsekakor smo ponosni in veseli za vzor, ki nam ga dajejo veterani.

Verjamemo, da vsako leto pridobimo dodatno znanje in izkušnje, na podlagi katerih lahko gradimo prihodnost, vsekakor pa nam to ne bi uspelo brez vas, občanke in občani, zato se bomo tudi letos oglasili pri vas, da vam stisnemo roko, zaželimo srečne, mirne predvsem pa varne praznike ter uspešno novo leto. Na pomoč!

Koledar dogodkov za december, januar in februar

DECEMBER – GRAJSKI PREDDVOR

Petek, 20. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 19.30–21.00

Koncert: Bort Ros

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Sobota, 21. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 17.00–19.00

Mira Delavec Touhami: Delavnica Kamišibaj za otroke

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Sobota, 21. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 19.30–21.00

Večer popevk: Katja Križnar in Jernej Gašperlin

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Nedelja, 22. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 17.00–19.00

Folklorno društvo Preddvor: Prikaz kostumov, plesov, animacija

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Ponedeljek, 23. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 17.00–19.00

Gasilsko društvo Preddvor in Policija – Svet za preventivo in vzgojo v prometu: Predstavitev delovanja z animacijami

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Sreda, 25. 12. 2019 jezero Črnava, 16.00–18.00

20. obletnica potopa božičnega drevesca v jezero Črnava

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 0914, E: info@visitpreddvor.si

Četrtek, 21. 12. 2019 jezero Črnava, ob 14.30

Športno društvo Divji zajci: Tek Božičkov

Obvezne prijave

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Petek, 27. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 17.00–19.00

Sonja Puzin: Pevska delavnica za otroke

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Petek, 27. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 19.30–21.00

Koncert: Janez Ogris

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Sobota , 28. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 17.00–19.00

Sonja Puzin: Pevski nastop otrok s Plamenkami

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

Sobota, 27. 12. 2019 gRajska vasica na dvorišču gradu Dvor, 19.30–21.00

Koncert: Adi Smolar

Zavod za turizem Preddvor, T: 040 606 091, E: info@visitpreddvor.si

JANUAR

Sobota, 4. 1. 2020 Cerkev sv. Lovrenca, ob 16.00

Božični koncert

Dom na Lovrencu, E: mojca.ancimer@gmail.com

Četrtek, 9. 1. 2020 Kulturni dom Preddvor, ob 19.00

Pogovorni večer: Človek se vse življenje uči: Možnosti izobraževanja odraslih v Preddvoru v letu 2020

Ivka Sodnik, E: ivka.sodnik@gmail.com

Petek, 17. 1. 2020 Kulturni dom Preddvor, ob 19.00

Predavanje: Vladimir Žumer: Camino

KD Matija Valjavec

FEBRUAR

Četrtek, 6. 2. 2020 Kulturni dom Preddvor, ob 19.00

Pogovorni večer: Milena Miklavčič: Ogenj, rit in kače niso za igrače

Ivka Sodnik, E: ivka.sodnik@gmail.com

Dolgoletne terapevtske vadbe

Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj, ki deluje od leta 2000, ima svoje člane tudi v občini Preddvor. V Preddvoru že od leta 2001 deluje terapevtska vadba. Udeleženke so v glavnem ženske, a to ne pomeni, da moški ne zbolijo za to boleznijo. Trenutno vadba poteka ob sredah od 16.45 do 17.45 v telovadnici Vrtca Storžek. Tam ob torkih od 19.40 do 20.40 poteka tudi joga. Vsak ponedeljek od 8.30 do 10. ure pa se pri Hotelu Alma zberemo za nordijsko hojo, ki se ji še vedno lahko pridružite. **M.Z.**

www.visitpreddvor.si
PREDDVOR

Plačevanje na polnilnicah

Občina Preddvor obvešča vse uporabnike električne polnilnice pred občinsko stavbo, da bo s 1. januarjem 2020 storitev polnjenja plačljiva. Polnilnica je vključena v sistem upravljanja polnilnih postaj GNE (Gremo na elektriko), katerih upravljavec je Elektro Ljubljana. V sistem GNE so vključene polnilne postaje različnih ponudnikov, med njimi tudi Gorenjskih elektrarn, ki upravljajo polnilnice več občin na Gorenjskem, med njimi tudi Občine Preddvor. Zaračunavanje storitve polnjenja prej ni bilo možno zaradi usklajevanja cen, da so te enotne po vsej Sloveniji. Navodila in pravila o uporabi sistema Gremo na elektriko so objavljeni na njihovi spletni strani.

Predavanje o inkontinenci

Krajevni odbor RK Preddvor in Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vas vabita na predavanje in delavnico o inkontinenci, motnjah zadrževanja urina, ki bo potekalo 21. januarja 2020 ob 17. uri v glasbeni učilnici preddvorske šole. Predaval bo dr. Božidar Voljč, delavnico pa bosta vodili fizioterapevtki Darija Šćepanović in Lidija Žgur.

V krajevni knjižnici

Od oktobra naprej prihaja vsako soboto ob 10. uri na obisk pravljica. Pravljice na obisku potekajo pod okriljem Mestne knjižnice Kranj in so namenjene otrokom od dopolnjenega tretjega leta starosti. Upam, da boste imeli v čarobnem decembru dovolj časa za svoje najbližje. Z otrokom lahko preživite trenutke tudi tako, da mu berete. Branje pravljic zbližuje, otrok pa ob tem osebnostno raste. Pravljice so odličen način za učenje besed spretnosti izražanja misli, čustev, idej. Tega se začne učiti že zelo zgodaj, ob gledanju slikanic in tudi ob poslušanju bolj zapletenih pravljic in pripovedk. Pridobljene navade in izkušnje mu bodo pomagale pozneje pri učenju v šoli, saj bo znal k učni snovi pristopiti na bolj kreativen način. Albert Einstein je dejal: »Če želite, da bodo vaši otroci inteligentni, jim berite pravljice. Če želite, da bodo bolj inteligentni, jim berite več pravljic.« Januarja 2020 boste v soboto od 10. do 11. ure lahko poslušali naslednje pravljice: 11. januarja – Prijatelj, kot si ti (Andrea Schomburg), 18. januarja – Tečna opica (Suzanne Lang) in 25. januarja – Rdeča škatla čokoladnih bonbonov (Fatima Sharafeddine). Vabimo vas, da pripeljete svoje otroke, ki bodo uživali ob poslušanju pravljice in ustvarjanju, ki bo sledilo po prebrani pravljici. **Helena Krampl Nikač**

ZIBRA prevajanje
Zibelnik Monika, s. p.
Bašelj 10a, 4205 Preddvor
monika@zibra-m.si
Tel.: 0599 255 03

Overjeni prevodi v nemščino.

Prevodi spričeval in potrdil, ki jih potrebujete za priznanje kvalifikacije v Avstriji in Nemčiji.
Pomoč pri komunikaciji z uradi, seznami potrebnih dokumentov.

Prevodi v nemščino in angleščino in obratno.

sp·avto
Srečno 2020!
prodaja • odkup • prepis vozil • rent a car
SP AVTO, d. o. o., Zg. Bela 76, Preddvor
info@spavto.si,
www.spavto.si
Sebastjan Prestor
Gsm: 041 614 466,
Tel., faks: 059 950 288

vencelj
Računovodski servis, davčno in poslovno svetovanje
Belska cesta 15, 4205 Preddvor
E: info@vencelj.si, I: www.vencelj.si, T: 04/2559-500
Uspešno v novem letu!
»Vodimo vas varno mimo davčnih čeri.«

Vsak nasmeh je lahko zdrav nasmeh
ZOBOZDRAVSTVO Humar
Maruša Humar, dr. dent. med.
DELOVNI ČAS:
Torek: 7.00 – 13.30
Sreda: 13.00 – 20.00
Po dogovoru

040 567 301
zobozdravstvo.humar@gmail.com
Mlakarjeva ulica 76, 4208 Šenčur. V prostorih MOS-DENT zobna ordinacija d.o.o.
Zobozdravstvo Humar, Maruša Humar s.p., Zalog pri Cerkljah 46, 4207 Cerklje na Gor.

Vaš trgovec v Cerkljah na Gorenjskem
PREŠA CERKLJE, Slovenska cesta 51, 4207 Cerklje na Gorenjskem
T.: 04/281 57 00, www.rpresa.si

Srečno 2020!

z vami že 120 let KZC

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, Z.O.O.
Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje
Tel.: 04/252 90 10
info@kzcerklje.si
http://www.kzcerklje.si

CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/252 90 20
VOKLO, Voklo 98, tel.: 04/251 91 41
MORAVČE, Vegova ulica 7, tel.: 01/834 56 84
ŠENČUR, Kranjska cesta 2, tel.: 04/251 91 40
KOMENDA, Zadružna cesta 2, tel.: 01/834 56 80

Spremljajte naše aktivnosti tudi na naši facebook strani

PONUDBA SVEŽE, DALJ ČASA OBSTOJNE ZELENJAVE

V TRGOVINAH KZ CERKLJE NUDIMO RAZNOVRSTNE DOMAČE DOBROTE:
- SUHE MESNINE (SALAME, KLOBASE, ZASEKA, OCVIRKI)
- DOMAČI SIRI
- DOMAČI ANJINI ŠTRUKLJI
- PIŠKOTI
- TESTENINE, MOKE, KAŠE ...
- VINO, LIKERJI

AKCIJSKA PRODAJA GNOJIL YARA IN AGROLINZ UREA
VEČ INFORMACIJ V POSLOVALNICAH

V CVETLIČARNI NUDIMO:
- LONČNICE
- ŠOPKE IN REZANO CVETJE
- POROČNE ARANŽMAJE
- ARANŽIRANJE DARIL
- ŽALNI PROGRAM

VSEM SEDANJIM IN BODOČIM STRANKAM ŽELIMO VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO.